

Kalandos történetek **Energiaországból**

Az E.ON oktatási programjának mesekönyve

energiaKaland

Kalandos történetek Energiaországból

Az E.ON oktatási programjának mesekönyve

© 2015 E.ON Hungária Zrt.

Az illusztrációkat tervezte az Adamsky Advertising

A meséket válogatta és lektorálta:
Dr. Bátorfiné Jeles Anna közoktatási szakértő,
az EnergiaKuckó oktatási program szakmai felelőse

Szerkesztette: Horváth Vanda

ISBN 978-963-12-3095-6

Kiadja és nyomtatja az Adamsky Kft.

TARTALOMJEGYZÉK

REPÜLNI A SZÉLLEL	2
A FELEDÉKENY NYÚLCALÁD	6
PETI A NAGYPAPÁNÁL	9
ZÚRMANÓ	12
A VILLANYOSZIOP MESÉJE	22
A HÁROM VÍZCSEPP	26
A SÉRTŐDŐS SZELECSKE	30
A NAGY RÁVILÁGÍTÁS	33
A VÍZCSEPPEK ÉS A VÍZERŐMŰ	38
AZ EGYFEJŰ SÁRKÁNY MESÉJE	41
AZ ENERGIAMANÓ	44
ENERGIAMESE	51
LUSTA MANÓK	54
FÁZÓS MESE	58
GYULÁNTÚL	60
PAPI MESÉJE	65
PAZARIÓ PETI ÉS AZ ENERGIAMANÓ TÖRTÉNETE	68
MÉRŐ BENŐ KALANDJA	71
MESE A MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOKRÓL	74
VILLANY VIKTOR KALANDOS ÚTJA	76
FENNTARTHATÓ VÁROS	80

REPÜLNI A SZÉLLEL

A hatéves Andris az ablakon át figyelte a mellette elhaladó tájat.

Figyelte a tovasuhanó fákat, dombokat és az autókat.

Egyszer csak megakadt a szeme több óriási építményen.

Kíváncsian kérdezte édesanyját, mik lehetnek a lélegzetelállító szörnyek.

- Anya, mik azok a nagy ventilátorok?

Anya elmosolyodott Andris kérdésén, és így válaszolt:

- Azok, Andriskám, **SZÉLERŐMŰVEK.**

Andris visszafordult a szélerőműnek nevezett ventilátorszerű dolgok felé.

Hatalmasak voltak, és nagyon hasonlítottak a búzafeldolgozó malmokra, amiket

Andris már látott korábban, csak ezek itt fehérek voltak, és a törzsük is keskenyebb

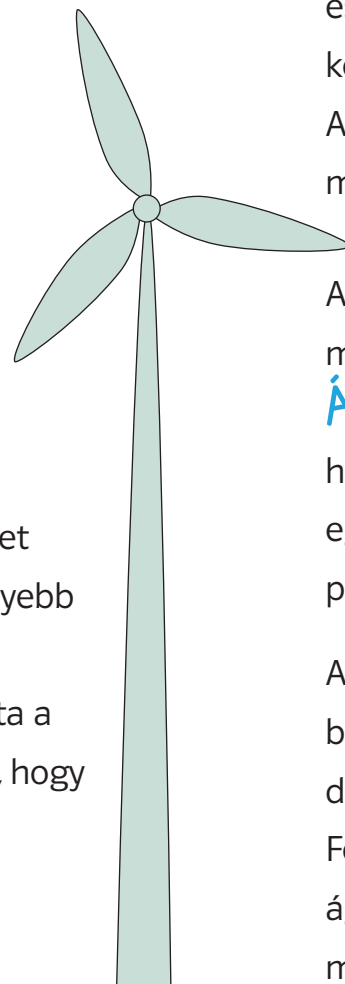
volt, inkább a szélforgóra emlékeztették. Nézte, nézte, ahogy szépen sorban

álltak egymás mellett és előtt, figyelte, ahogy a propellereik forogtak, és elfogta a

kíváncsiság, hogy vajon mi lehet a dolguk. Édesanyja mintha megérezte volna, hogy

mi jár a fia fejében, hátrafordult és elkezdett beszélni.

- Ezeket a szélerőműveket **energiatermelésre, a házak áramellátására, vízszivattyúzásra** és még nagyon sok mindenre használják.

- **A SZÉL, A VÍZ, A NAP MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁS,** hiszen sok van belőlük, és állandóan termelődik újabb. Az ilyen megújuló szélenergiával működő erőművek nagy előnye, hogy olcsók, hiszen olyan anyagot használnak fel az energia előállítására, amit a természet ad nekünk, nem kell kibányászni gépek és emberek erejével, mint mondjuk a szenet. Ráadásul környezetkímélők is, többek között azért, mert nem pöfögnek kipufogófüstöt a teherautók a szén szállításakor. Az egyetlen probléma, hogy nem mindenhová telepíthetők, hiszen csak ott működnek, ahol gyakran fúj a szél.

Andris ámulva hallgatta, majd visszafordult a szélkerekek felé. Nem értette, hogy mindez hogyan lehetséges. Amíg ezen gondolkodott, mély álomba merült...

Álmában a propellerek közt repkedett. Érezte, ahogy a szél a hajába kap. A világ megszűnt létezni körülötte, csak ő volt és a szél. A madarakkal együtt fölrepült a felhők fölé. Az erőműtől nem messze egy gyönyörű erdőt pillantott meg, úgy döntött, arrafelé repül.

A fák között egy panaszos hang hívta fel magára a fiú figyelmét. Miután földet ért, besétált megnézni, mi adhatta a hangot. Első pillantásra semmi nem tűnt fel neki, de aztán újra meghallotta a hangot, ezúttal közelebből, a lombkorona irányából. Felnézett, és egy mókust pillantott meg, aki szerencsétlenül beleakadt az egyik ágba. Andris óvatosan fölkapaszkodott egy kicsi ágra, majd szépen feljebb haladt, míg szemmagasságba került a mókussal.

- Szegény kicsi mókus, mi történt? - kérdezte, miközben óvatosan közelebb araszolt.
- Jaj, éppen itt szaladgáltam, amikor megakadt a farkam ebben az ágba.

Andris óvatosan, hogy a mókusnak semmi baja ne essen, kiszabadította.

A szabad kis jószág boldogan tovaszaladt.

A kisfiú lemászott a fáról, és beljebb ment az erdőbe, egészen addig, míg egy hatalmas, csodaszép tisztásra nem érkezett, ahol számtalan gyönyörű, büszke, hófehér szélerőmű pörgette lapátját. Andris ledőlt a selymes fűbe, az eget kémlelte, és a szél csodálatos erejére gondolt, majd elszenderedett.

Később az autójukban ébredt, és anyukájának mindent elmesélt az álmáról. Nagyon örült, hogy a kismókus szerencsésen megmenekült, és vígan élhet a testvéreivel az erdőben, melyet **emberi odafigyeléssel és a KÖRNYEZETVÉDŐ technológiák segítségével sokáig megőrizhetünk épségben.**

A FELEDÉKENY NYÚLCSALÁD

Egyszer volt, hol nem volt, az Óperenciás tengeren is túl, volt egy gyönyörű kerekerdő. Annak közepén lakott egy népes nyúlcsalád.

Szorgalmasak és előrelátók voltak, minden évben gondosan felkészültek a télre.

Így történt ez most is, az éléskamrájuk csak úgy roskadozott a finomságoktól. Ezen a nyáron azonban valamiről teljesen elfelejtkeztek. **NYÚL KÁROLY**, a családfő,

nagyon szomorú lett, amikor rájött, hogy nem gondoltak a tüzelőre. Ha hidegre fordul az idő, mivel fognak fűteni és főzni? Már nedves az idő, nincs idejük annyi fát gyűjteni, amennyi kitarthat tavaszig.

Nyúl papa elment tehát Bölcs Barnabáshoz, a bagolyhoz, segítséget kérni. A bagoly, aki mindenkinek tudója volt az erdőben, így szólt:

- Vendeltől, a vakondtól hallottam, hogy a közelben a föld alatt szénbe ütközött.

Neki nincs rá szüksége, őt melegíti a föld hője, ráadásul nem tud továbbhaladni tőle.

Segítsetek neki felhozni a föld alól, és mindketten jól jártok!

Nyúl Károly boldogan ugrándozott haza, ahol azonnal elújságolta a jó hírt. Igen ám, de ennyi szemet nem tud kitermelni **két nyúl felnőt és három kisnyúl.**

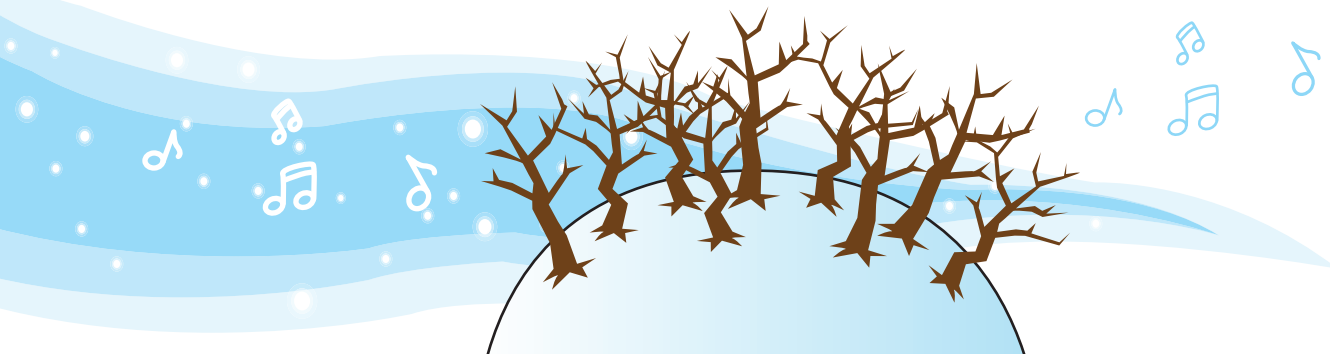
Mi legyen hát?

Bóbi, Tóbi és Flóbi, a nyúlgyerekek, segítségért szaladtak az erdő lakóihoz: eljött Medve Miki, Szarvas Szidónia, Fakopáncs Frici, Mókus Mici és Vadkan Vaszil is, és mindenki hozta magával a lapátját, és akinek volt, a talicskáját is. Még a tücsök, Teofil is eljött a szépen szóló hegedűjével, elvégre lendületesebben halad a munka a vidám zene mellett.

A szorgalmas állatok estére hatalmas szénhegyet hordtak össze. Bár mindannyian alaposan elfáradtak, a mancsuk is kipirosodott a nehéz, hosszú és kimerítő munkától, nagyon örültek, hogy segíthettek a népes nyúlcsaládon.

Másnap **NYÚL NELLI,** a mama, be is tudott gyújtani, és megsüthette a titkos családi recept szerint készülő sárgarépatortáját, amivel megvendégelte a vakondot és az erdő segítőkész lakóit is.

Károly és családja ettől a nyárvégi naptól rendszeresen tartott összejövetelt a segítőkész barátoknak, így a zord tél csupa vidámsággal telt meg. Soha ilyen szép havas évszakuk nem volt még a kis erdő lakóinak.

PETI A NAGYPAPÁNÁL

Peti nagyon várta, hogy vége legyen az óvodának, és végre elkezdődjön a várva várt nyári szünet, ő pedig mehesse a nagypapához falura.

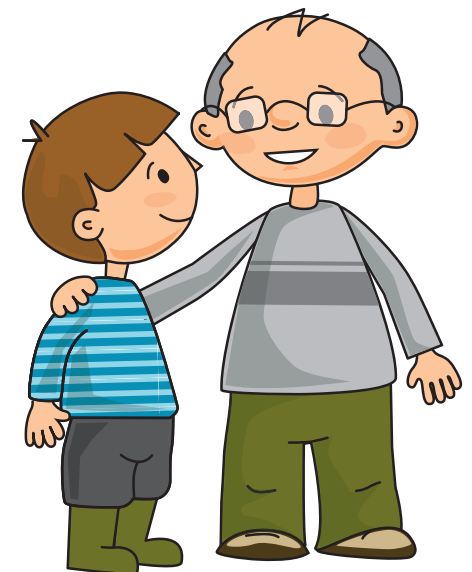
Nagypapa nagyon örült, mikor meglátta. Így fogadta:

– Jó, hogy jöttél, kis unokám, mert nagyon elkél a segítség. Sok a munka! A fű összevissza burjánzik, le kellene nyírni, éhesek az állatok, meg kell etetni őket, és locsolni is kell, mert szomjasak a virágok!

– De jó, Papi, **TOLOGATHATOM A FŰNYÍRÓT?** Apának is szoktam ám segíteni! – felelte lelkesen Peti.

– Nekem nincs fűnyíró gépem, de van sarlóm, kaszám, és van két dolgos kezem. És itt vagy te is segítségnek! Ezen a kis területen ezekkel az eszközökkel is le tudjuk vágni a fűvet, a zöld meg jó lesz az állatoknak. – mutatta Nagypapa Petinek az eddig számára ismeretlen dolgokat.

Petinek nagyon tetszett, hogy a Nagypapa segítségével kipróbálhatta, milyen gépek nélkül elvégezni olyan feladatokat, amiket eddig otthon

csak elektromos megoldással látott. A Nagypapa sarlózott, Peti szaladt utána, és kis talicskával elhordta a fűvet. **Ketten együtt, vígan beszélgetve hamar el is végezték a munkát.**

A melegben nagyon megszomjaztak, és jót ittak a kút hűs vizéből.

Erről a kisfiúnak eszébe jutottak a kert lakói, **a növények.** Peti el is szaladt hát, hogy megkeresse a locsolócsövet, de nem lelte sehol.

- Hohó, kis unokám, mi nem a csapból locsolunk, nem pazaroljuk a tiszta ivóvizet. **Itt van nekünk ez a nagy hordónk, tele esővízzel.** Gyűjtjük az égi áldást, és vigyázunk rá, mert így nem pusztán a környezetünket védjük, jobban is szeretik a növények a lágy esővizet. De ezt a munkát estére hagyjuk, mert most erősen süt a nap, és ha most locsolni kezdünk, kiégnek a növények. Naplementekor meglocsoljuk őket, és holnap korán reggel is a locsolással kezdjük a napot. Tied lesz a kisebb, piros, enyém a nagyobb, kék locsolókanna.

A munka végeztével kellemesen elfáradtak és megéheztek, leültek hát enni. Délután pihentek, ejtőztek egy kicsit, hiszen a legnagyobb nyári melegben nem lehet dolgozni. A kertben a délutáni szieszta után is adódott munka, de közösen gyorsabban

haladtak, és a nagypapának is kevésbé fogyott el az energiája. Este megetették az állatokat: Peti szórta a magokat a tyúkok elé, és adta a délután levágott, majd felaprított csalánt a kacsáknak.

Vittek vizet az itatókba és a kacsausztatóba, és végre a növények is megkaphatták a hűvös áhított vizet.

Este aztán leültek a nagy diófa alá a padra, és Nagypapa **gyönyörű meséje** elaltatta a nagy munkában teljesen kifáradt Petit.

ZŰRMANÓ

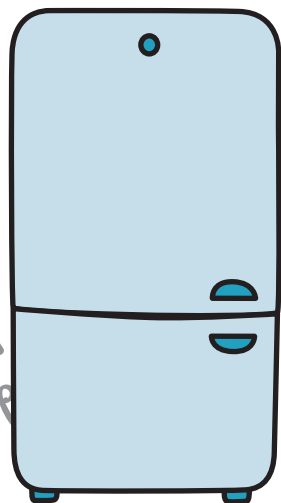
Egy ragyogó, havas téli reggelen Magdus vidáman jött ki a fürdőszobájából. Még egyszer megnézte, hogy mindent rendben hagyott-e. Éppen a táskáját kapta fel, amikor halk szipogást hallott.

- Képtelenség! - gondolta, hiszen egyedül volt otthon.

Fülett, honnan jön a hang. Talán a szomszédból vagy az utcáról hallatszik? Nem.

Egyre biztosabb volt benne, hogy a hűtőszekrény mögül jön. Megint csak azt gondolta, képtelenség.

- A hűtők nem szipognak! - kiáltotta.

Határozottan odalépett, és bekukucskált a hűtő mögé.

- Nahát! - kiáltotta, és lecsücsült nagy meglepetésében.

Egy nagyon kócos, zöld hajú, piros pisze orrú manócska nézett vissza rá. Fekete szempilláin óriási könnycsepp ült.

- Szia, Néni! - súgta, és nagyot szipogva kézfejebe dörgölte az orrát.

- Te beszélsz? Tényleg itt vagy? Nem álmodlak? Ki vagy, hogy kerültél ide? - **NEM HARAPSZ?** - záporoztak Magdus kérdései.

- Nagyon vicces néni vagy - nevette el magát félénken a manó - miért harapnék?

Magdus óvatosan kihalászta a kicsit, tenyerébe fogta, lesöpört róla néhány apró porcicát, és leültette a konyhaasztalra. Ő is odaült vele szembe egy székre.

- No, most először is megtöröljük az orrodát, utána hozok egy kis vizet a kávéscsészém aljában, hogy megmoshasd a kezéd és az arcod. Utána pedig megbeszéljük, hogy **Ki is vagy te valójában.**

A manó szelíden Magdusra mosolygott, és miután rendbe szedte magát, belekezdett a történetébe.

- **Manó vagyok, mint látod, ZŰRMANÓ a nevem.**

Egy családnál laktam, szerettem ott. Voltak gyerekek, meg játékok, és sok-sok

vitatkozás. A felnőttek mindig veszekedtek valamiért a gyerekekkel, valami feledékenységet emlegettek. Hiába mondták a gyerekek, hogy nekik olyan nincs.

Egyszer mérgében az apukájuk azt mondta:

- Akkor ki csinál itt ennyi zűrt, talán valami manó?

- Ez egészen biztos - vágta rá Gáborka, az idősebb fiú.

Sajnos egyszer, amikor előbújtam, én balga nem vettem észre, hogy **Gáborka a konyhában van.** Neki viszont több se kellett, fülön fogott és vitt is a szüleihez.

- Ide nézzetek, **mondtam, hogy egy manó él itt!** - mondta diadalittasan.

- Nézegettek, forgattak sokáig, aztán össze is veszték, mert a gyerekek nem akarták, hogy kitegyék a szűrömet. Nem tudom, mi az a szűr, de kiderült, abban vagyok én is, szóval lehet, hogy a bőrömre gondolt az apukájuk. A gyerekek hiába sírtak, rimánkodtak, ígérték, hogy majd ők vigyáznak rám, apu és anyu hajthatatlan volt.

Beletettek egy dobozba, és levittek egy piac nevű, nagyon hangos, borzasztóan zsúfolt helyre. A dobozt, amibe ültettek, sok helyen kilukasztották, hogy kapjak levegőt, majd ráírták vastag betűkkel: GAZDÁT KERES! FIGYELEM! **VESZÉLYES!** Egy almakupac tetejére tettek a dobozomban, és várták, hogy valaki elvigyen. No, persze, én a picike ujjammal kikaparásztam a lyukat akkorára, hogy kiférjek rajta, és huss! Pont a te kosaradba pottyantam. Még szerencse, hogy gombát vettél, így nem ütöttem meg magam, puhára estem. Amikor hazaértél, gyorsan kibújtam, beiszkoltam a szekrény alá. Amúgy mondd csak, te mindig ilyen nagy tisztaságot tartasz? Egy árva morzsát se találtam. **Rögtön éhen halok!**

- Jól van, itt egy kiflidarab, majszolgasd el, és ha megetted, mondd el azt is, miféle zűrökről kaptad a nevedet! - mondta Magdus, és letört egy darabot a konyhapulton lévő kifliből.

A manó **ártatlanul pislogott** zöld szemével. Beleharapott a kiflibe, majd teli szájjal azt mondta: - Fogalmam sincs...

- Jaj, nekem sietnem kell a munkába, de teszek ide neked még ennivalót, meg egy kis vizet. Aztán itt van papír, és kisedek néhány ceruzahegyet a faragóból, ezzel elszórakozhatsz. Rajzolgass, vagy nézz körül a lakásban, míg hazajövök! - hadarta Magdus, és elsietett.

Zúrmanó úgy döntött, hogy először megnézi, mi minden van a lakásban. Lendületet vett, leugrott az asztalról, egyenesen belepottyant egy virágcserepbe, majd onnan lehuppant a padlóra. **AJAJ! Csupa föld lett a szőnyeg...**

Tudta, hogy így nem maradhat, ezért gyorsan cselekedett. A fürdőszobában kinyitotta csapot, bevizezett egy törölközőt, és sietve el akarta vele tüntetni a foltot. Ám az egyre nagyobb lett, sőt, a nagy igyekezetben ő maga is bepiszkolódott alaposan.

- Nem baj, majd **magamat is kimosom!** Még szerencse, hogy nyitva hagytam a csapot, rögtön mehetek a fincsi, meleg víz alá! - kuncogott. De annyira szeleburdi volt a mi kis manónk, hogy a folyékony szappan flakonját is felborította, így egy csomó szappan a mosdókagylóba ömlött. Nem törődött vele, csak levetette sáros ruháját, és vígan lubickolt a habokban, míg kimosta.

- Remek! A szárítás nem lesz gond, **gyorsan föltekerem a legnagyobb fokozatra a fűtést,** és a radiátoron pikk-pakk megszárad a ruhácskám! - motyogta maga elé, miközben már indult is a fűtőtest felé.

Olyan meleg lett, hogy ruha nélkül sem fázott, sőt el is felejtette, hogy szárítani akarta a holmijait, amik közben a fürdőszobában heverték, ahol a rettentő habos víz csak úgy ömlött kifelé a mosdókagylóból, ugyanis Manó nem zárta el a csapot, és a flakont sem állította fel.

A nagy izgalmakban egészen megéhezett. Mikor minden Magdus által kikészített ennivalót befalt, úgy gondolta, még jólesne neki valami finomság, mondjuk egy **TÚRÓ RUDI**. Nagy nehezen kinyitotta hűtőt, de mivel megcsapta a jeges fuvallat, úgy gondolta, hogy mielőtt felmászik a finomságért, enged be egy kis meleget. Ki is tárta a szerkezet ajtaját jó szélesre. Amíg nem melegszik fel a nagy szekrény, arra gondolt, hogy további érdekességek után indul. Egyből talált is egy ajtót, amit eddig észre sem vett. Benyitott.

– Hú, de sötét van itt – mondta, miközben felmászott egy halom dobozon, és felkattintotta a villanyt. – Nahát! **EZ EGY ÉLÉSKAMRA!** Mennyi alma, ott meg kekszes dobozok! Jó tudni, hogy ebben a lakásban ennyi finomság rejtőzik!

Erről eszébe jutott a Túró Rudija!

– Hohó, talán már nem olyan hideg az a hűtő! – sóhajtott reménykedve, és szaladt is vissza a hőn áhított rudiért. Meg is találta, amit keresett, és boldogan indult egy kényelmes hely felé, ahol majd betömheti a pocakjába az édességet. Természetesen nyitva hagyta a hűtő ajtaját...

Miután jóllakott, nekilátott rajzolgatni. – **Biztos örül majd Magdus egy ajándék rajznak!** – gondolta.

Rajzolt, rajzolt, egyiket a másik után, de sehogy sem tetszettek neki.

– Egyik sem jó. De nem szeretném, ha kiderülne, milyen ügyetlen vagyok! Valahova el kell tüntetnem ezt a sok papírt! Legjobb lesz, ha **BEDOBOM A WC-BE, ÉS LEHÚZOM!** – Így is tett. De mivel kapkodott, nem vette észre, hogy a sok lap nem ment le a vízzel, hanem összeállva beszorult az alján.

– Jaaaaj, nagyon unatkozom, mit csináljak, amíg Magdus hazaér? Itt is láttam azt a tévé nevű micsodát, ami a másik lakásban is volt. Az nagyon érdekes. – lelkesedett a hirtelen ötletért. **Talált is vagy három távirányítót, és sorra próbálgatta őket.** Az egyikkel bekapcsolta a zenelejátszót. De hogy kell kikapcsolni? Hmm. Sebaj! A következő távirányító nyomkodásakor csipogó hangot hallott. Ez tetszett neki. Újra meg újra megnyomta a gombokat.

– Jé, fúj a szél a szobában! De milyen hideg ez a szél! – borzongott Manó. Hát persze, hiszen ez **a légkondicionáló távkapcsolója volt.** Minden egyes pittyenés azt jelezte, hogy egyre kisebb hőmérsékletre állítja a szerkezetet, ezért aztán az nagyon fújta a jeges levegőt.

Végre a harmadik távirányítóval sikerült bekapcsolnia a tévét.

- **RRREMEKKK!** Ezt a mesét már láttam, nagyon tetszett. Meg is nézem megint! Csak ez a zenegép ne szólna! Majd jól felhangosítom a tévét, hogy halljam!

- mondta ki a stratégiát, és így is tett.

De nem sokáig nézte kényelemben a mesét, hamarosan ugyanis vacogni kezdett a foga, hiszen a „szélcsináló” csak fújta, fújta a hideg szelet. Manónak ez nagyon nem tetszett, úgyhogy ki is ment a szobából.

A konyhában volt éppen, és a Túró Rudi-hadműveletben a hűtőből kibucskázott tejes doboz körül kialakult tejtócsát akarta feltörölni az asztalról lecincált terítővel, amikor meghallotta a kulcszörgést.

Az ajtóban a kikerekedett szemű Magdus állt.

- **MI TÖRTÉNIK ITT?** - kérdezte összevont szemöldökkel. Az alattam lakó néni telefonált, hogy csöpög a víz a plafonjáról, és iszonyú hangzavar dübörög a lakásban. - Magdus nem várta meg a választ, körülnézett, és rémülten szaladt, hogy becsukja a hűtőt. Aztán elzárta a fürdőszobában a csapot, majd a konyhában is, mert manónk azt is kinyitotta, hogy a tej feltörlése után ott öblögesse ki az abroszt. A lány utána szépen sorban kikapcsolta a légkondicionálót, a tévét, a zenelejátszót, és eloltotta az éléskamrában a villanyt, valamint gyorsan visszaállította a fűtést a rendes fokozatra. Amikor bement a vödörért a WC-be, akkor látta, ott bizony alapos dugulás van.

- *Mivel kezdjem a rendrakást?* - sóhajtotta hangosan.

Gumikesztyűt húzott, kihalászta a papírokat. Felitatta a fürdőszobában a vizet, felmosta a konyhát, kisikálta a szőnyegből a nedves virágföld fekete foltját. Betette a mosógépbe a szerencsétlenül járt, felmosórongynak használt abroszt, a földes törölközőt, meg Zúrmanó ruhácskáit. Aztán felhívta a biztosítót, hogy sajnálatos kár keletkezett az alatta lakó néninél. Telefonált a bátyjának is, megbeszélték, hogy kifestik a néni szobáját, hogy eltűnjön a beázás foltja.

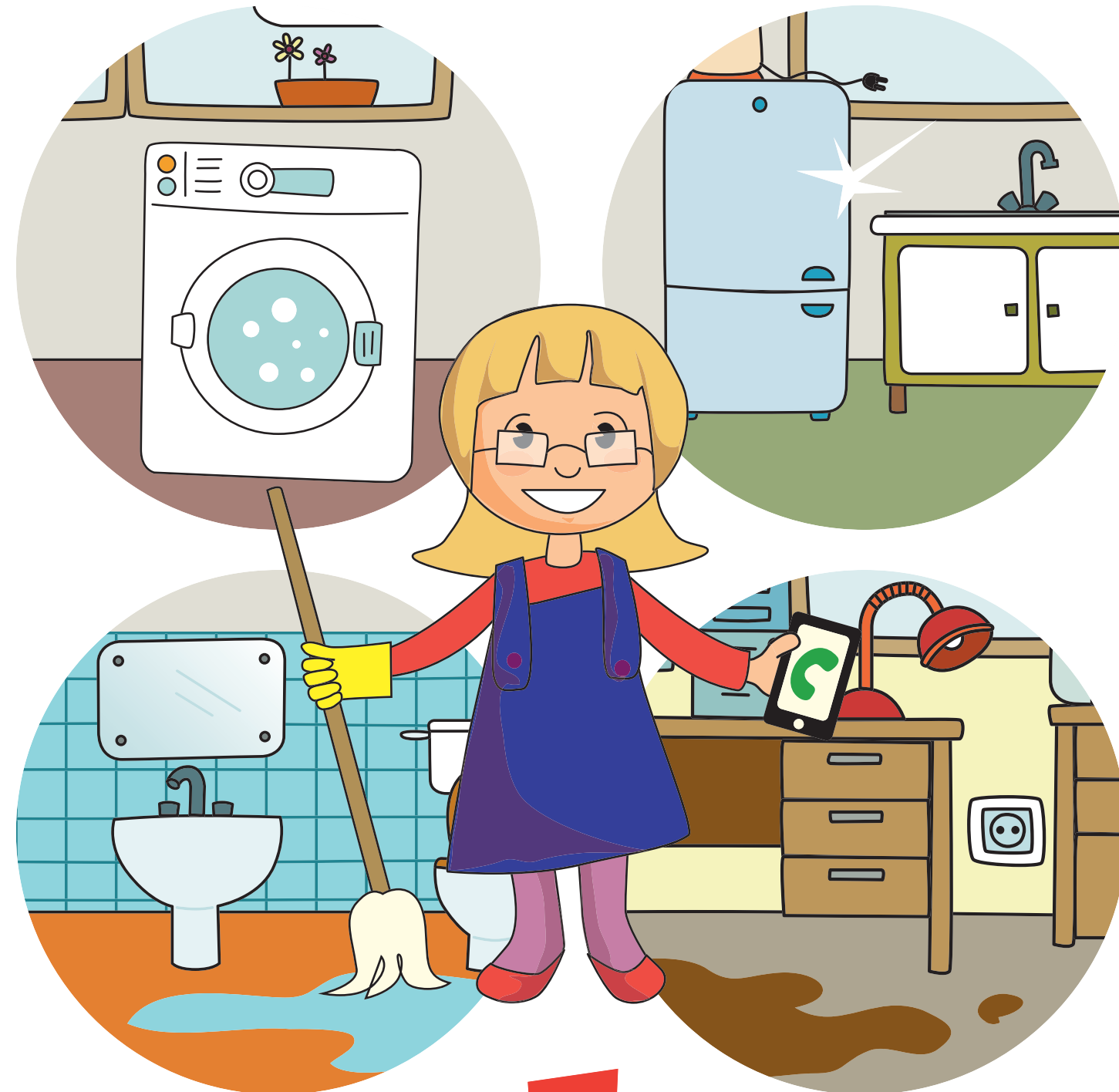
Eközben Zúrmanó halálra rémülve egy zsebkendőbe bugyolálva ült a kanapén.

- Most ugye te is beleteszel egy papírdobozba? - szipogta.

- Nem, bár megérdemelnéd. *Inkább megtanítottak arra, mihez nyúlhat egy kis manó, és hogyan kell helyesen használni az energiát, azaz a villanyt és a fűtést, na és persze a vizet.* Szeretném, ha hamarosan **OKOSMANÓNAK** hívhatnának - válaszolta Magdus.

És képzeljétek csak, Zúrmanó helyett hamarosan tényleg Okoskának hívhatta Magdus a mi kis barátunkat, ugyanis Manó mindent megtanult: honnan kapjuk a vizet, mitől lesz meleg a lakásban, miből és hogyan keletkezik az áram, és miért kell ezekre vigyázni. Sőt! Manó nem pusztán okos lett, de sokkal tudatosabb is. Azóta is ott lakik Magdusnál, és most már olvasni is tud. Sokat kacagnak együtt, amikor eszükbe jut, milyen kis butus is volt, amikor először találkoztak.

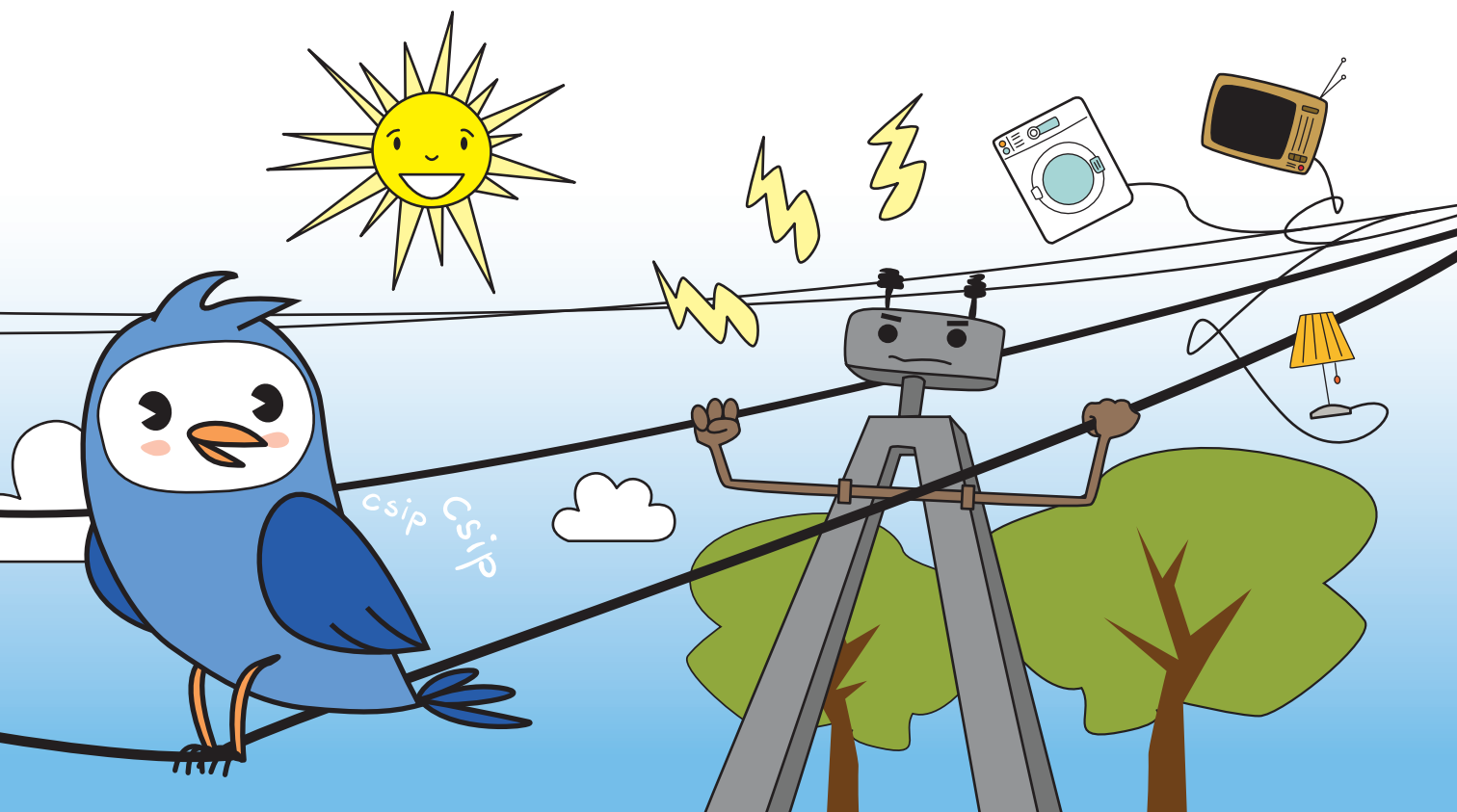
Majd' elfelejtettem! Azt üzeni mindenkinek, *vigyázzatok mindenre, mert igazi kincs az, amit az emberek megalkottak, és amit a természet adott!*

A VILLANYOSZLOP MESÉJE

Egyszer volt, hol nem volt, valahol Veszprém megyében volt egyszer egy villanyoszlop. Nem volt már fiatal, hatvan éves is elmúlt, két nehéz vezetéket tartott, amik csak zúgtak és zúgtak felette. Megviselte az idő, nagyon fáradt, zsémbes és türelmetlen lett. Történt egyszer, hogy **RÁSZÁLLOTT EGY KISMADÁR.**

– Szállj le rólam, te kismadár, nagyon fáradt vagyok, nehéz tartani téged. – morogta egyáltalán nem kedvesen a villanyoszlop.

– De én nagyon könnyű vagyok, csak pihennék egy kicsit, mert nagyon hosszú út áll mögöttem. **Te mitől vagy fáradt, mikor egész nap csak itt álldogálsz?** – kérdezte a madárka.

– Attól vagyok fáradt, hogy **a vezetéseim túl vannak terhelve,** és egész nap csak zúgnak. Öreg vagyok én már ennyi munkához. – panaszkodott az oszlop.

– Mitől vagy túlterhelve, mikor nincs is rajtad semmi, ami nehéz lenne? Ahogy látom, csak pár vékony vezeték az egész. – értetlenkedett a madárka.

– Mit tudsz te erről, madár! A vezetéseimben elektromos áram van, és az emberek **megállás nélkül működtetik** az elektromos árammal működő készülékeiket.

Állandóan **PAZAROLNAK,** szegény vezetéseim pedig már nem bírják ezt az iramot.

Gondolt egyet a kismadár, és elment, hogy megnézzze, mit csinálnak az emberek ilyen sok árammal. El tudjátok képzelni, hogy mennyi **felháborító dolgot** látott?

Ahová csak bekukkantott, mindenhol, **mindenki ész nélkül fogyasztotta az áramot:** minden telefontöltő működött, ha volt rajta telefon, ha nem, bekapcsolt tévé mellett beszélgettek, a konyhában villanytűzhelyen, fedő nélkül főztek, és minden egyes szobában égett a lámpa, akár volt bent valaki, akár nem. Ráadásul működött az összes számítógép, a mosógép és a mosogatógép egyszerre dolgozott, és ha ez nem lenne elég, a kinti meleg miatt az összes lakásban a legmagasabb fokozaton működött a légkondicionáló is.

A kismadár elgondolkozott, és megértette a villanyoszlop szomorúságát. Megpróbálta kitalálni, hogy mit is tehetne, de hamar rájött, hogy egyedül semmire sem megy. **BEREPÜLT** hát egy nyitott ablakon, és a szobában játszó kislánynak elcsipogta az öreg villanyoszlop szomorúságát.

Együtt talán tehetnek valamit, gondolta. Pankával, a kislánnyal, elhatározták, hogy felhívják az emberek figyelmét **az energiafogyasztás megfelelő formáira**, hogy ne csak az öreg villanyoszlop, de az emberek is jobban élhessenek. Jobb lesz ez mindenkinek, hiszen ha kevesebb az áramfogyasztás, kevesebb a számla is, és több pénz marad más dolgokra, például közös családi élményekre. A legegyszerűbb dolgokkal is csodát lehet már tenni: elég, ha odafigyelnek arra, hogy ha nem használják a számítógépet, ki legyen kapcsolva, vagy ha nem nézik a tévét, ne is kapcsolják be. A kislány elmesélte ezt a szüleinek, akik hamar belátták az érvelés helyességét, és ezután be is tartották ezeket a tanácsokat, amit Panka boldogan mesélt el az iskolában.

Miután a kislány környezetében mindenki odafigyelt a tudatosabb energiahasználatra, kevesebb áramot fogyasztottak a családok, így több pénzük maradt, ráadásul a környezetük is egészségesebb lett. **A villanyoszlop pedig napról napra boldogabb lett**, mert kevésbé terhelték a vezetékeit, és így többet tudott gyönyörködni a környezetében.

A HÁROM VÍZCSEPP

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy hatalmas víztározó. Itt éledgált három kíváncsi vízcseppecske-testvér, **Csipp, Csepp és Csöpp**. Elhatározták, hogy megnézik, mi van a nagyvilágban, így vándorútra keltek. Mentek, mentek, felhőkön fel, szivárványokon le. Vándorútjukon egy szép napon aztán találkoztak Pistivel. Pisti olyan kisfiú volt, aki mindig nyitva hagyta a csapot fogmosás után.

A víz csak folyt, folyt, zubogott ki a csapból a fürdőszoba kövéről a folyosóra, a folyosóról a lépcsőre, a lépcsőről a kertbe,

míg elárasztotta a növényeket.

- Elég már, elég már! **Napocska, segíts!** - kiabálták a növények, amik csak úgy fulladoztak a sok víztől.

A Nap megsajnálta a növényeket, és felszívta a vizet. Egy délután aztán nagy baj történt: **ELFOGYOTT A VÍZ A CSAPBÓL**. Pisti éppen biciklizett, keresztül-kasul szelte az utcákat, tereket, élvezte a Nap melegét, jól el is fáradt, mire hazaért.

Szomjas volt, inni szeretett volna, de egy csöpp víz nem sok, annyi sem jött a csapból. Ment vízért a konyhába, a fürdőszobába, még a hűtőszekrénybe is benyúlt, de vizet, azt sehol nem talált.

- **Anyá, szomjas vagyok!** - lihegte kétségbeesetten édesanyjának.

- Engedj magadnak vizet, kisfiam, elég nagy vagy már, hogy egyedül is tudj inni! - mondta anyukája, aki nem is értette, hogy a fia miért ilyen izgatott.

- De nem jön a csapból víz!

- Ez furcsa. Mi történhetett? - morfondírozott Anya

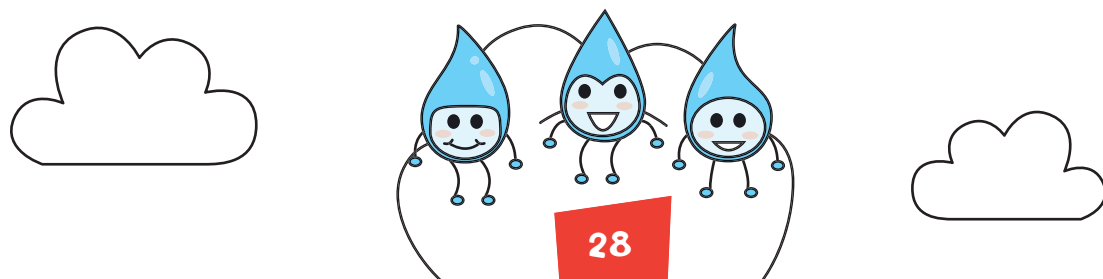
- És nem tudom, anyá. Egyszer csak nem jött több víz. Most mi lesz? - Pisti egészen elképedve állt a nappali közepén a kezében egy üres pohárral.

- Valaki nyitva hagyta a csapot? Lehet, hogy elfolyt az összes víz. Ezért mondtam neked, kisfiam, hogy **nem szabad pazarolni a vizet, mert végesek a Föld édesvíz-készletei.**

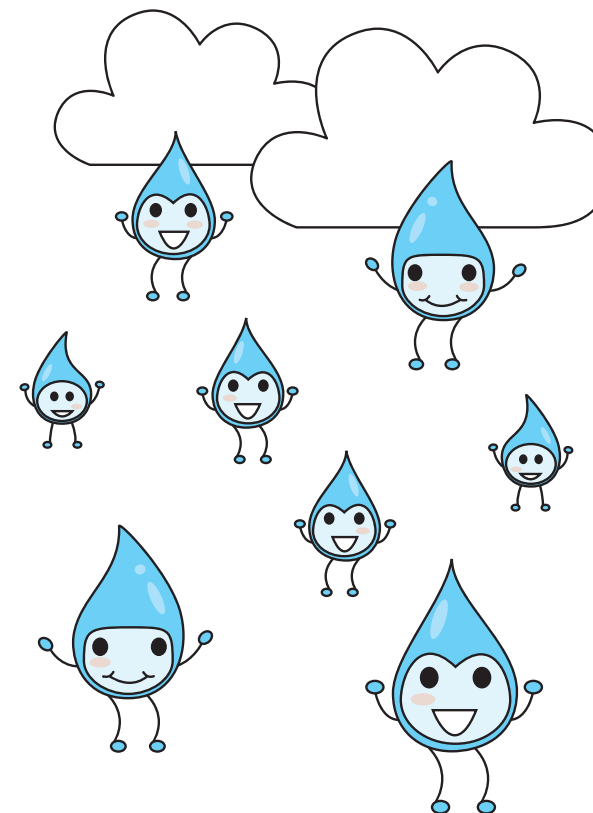
- Azt hiszem, én voltam. Nem zártam el, mert sosem gondoltam, hogy tényleg elfogyhat. - suttogta Pistike megszépenve - Most mi lesz?

Tanakodtak, tanakodtak, de eredményre nem jutottak, csak ültek egymással szemben teljes megdöbbenésben.

Egy felhő tetején a három vízcseppecske épp a lábukat lóbálva üldögélt, és nézelődött, mi minden történik a Földön, amikor meglátták és megsajnálták a szomjas Pistit. Láttak már ilyesmit, mert nem ritka, hogy az emberek nem is

gondolnak bele, milyen kincsek veszik körül őket, csak pazarolják az értékes erőforrásokat. Így azt is tudták, hogy mi a megoldás. Mivel nem akarták, hogy Pisti hosszan bűnhődjön a figyelmetlenségéért, kis is nyitották a felhők csapját hamar. **Eleredt az éltető eső,** a tározók megteltek friss vízzel, ami a csöveken keresztül eljutott a csapba, és csodák csodájára ismét folyt a víz.

Pisti végre boldogan ihatott a finom, **tiszta folyadékból.** Anya megsimogatta Pisti fejét, és tudta, fia egy életre megtanulta, hogy miért kell gondosan bánni a vízzel.

A SÉRTŐDŐS SZELECSKE

Egy kicsi farmon kezdődik ez a nem is olyan régi történet. Egy kedves, szerető család boldogan élt a takaros házban, gazdálkodtak, állatokat tartottak, búzát termeltek. Volt nekik egy kicsi szélmalomcskájuk is, ami szorgalmasan örölte a verejtékes munkával learatott gabonát. A gyerekek minden reggel a frissen sült kenyér illatára ébredtek, amivel édesanyjuk kedveskedett nekik.

Ám egyik reggel nem érezték a megszokott, otthonos illatot. Odaszaladtak édesanyjukhoz és megkérdezték:

– Anya, éhesek vagyunk! Miért nincs finom, meleg kenyér?

Anyukájuk így szólt: – **Nem fúj a szél, a malmocskánk nem örül, így nincs lisztünk, és nem tudok kenyeret dagasztani.**

A gyerekek kiszaladtak a malomhoz, s kérdezték:

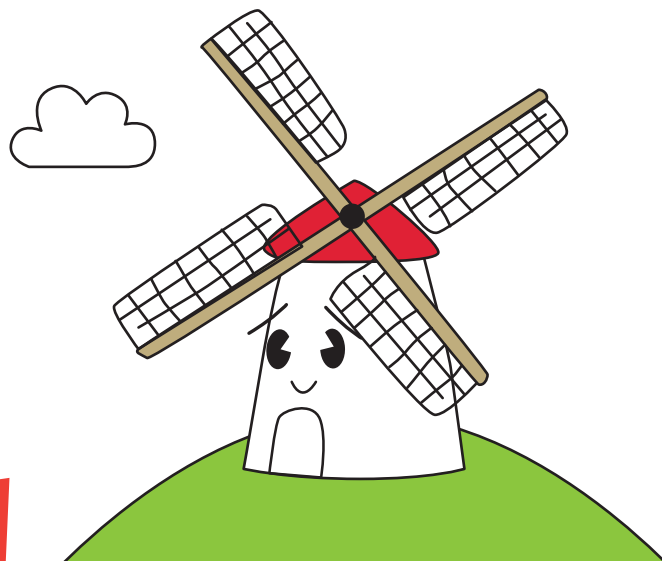
– Malmocska, miért nem örölsz nekünk?

A malmocska így felelt:

– Az a felfuvalkodott Szélpajtás az oka.

Megharagudott rálok.

– De miért? – kérdezték a gyerekek csodálkozva.

– Azt mondta, hogy egész nyáron csak dolgozott és dolgozott, csak az én lapátjaimat hajtotta, hogy nektek mindig legyen friss kenyér. De bezzeg játszani sosem jöttetek, papírsárkányt nem eregettetek, amit ő kénye-kedve szerint fújdogálhatott volna. – válaszolt a malmocska.

A gyerekek felkerekedtek, hogy megkövessék a szelet. Mentek, mendegéltek erdőn, bokron által, mígnem a harmadik erdő szélén meg is találták a szelet. Nagy bánatosan egy árva levelet kergetett. A két lurkó rögtön kérlelni kezdte:

– Drága kicsi szelecske, gyere vissza hozzánk! Kicsi malmocskánk árválkodik egyedül, nem tud örölni, nincs, aki hajtsa a lapátjait. Mi sem tudunk nélküled papírsárkányt eregetni.

Nagyon megörült ennek a szél, s egyből ráállt az alkura.

Attól a naptól

kezdve a gyerekek minden egyes nap játszottak a széllal, a malmocska pedig boldogan örölte a

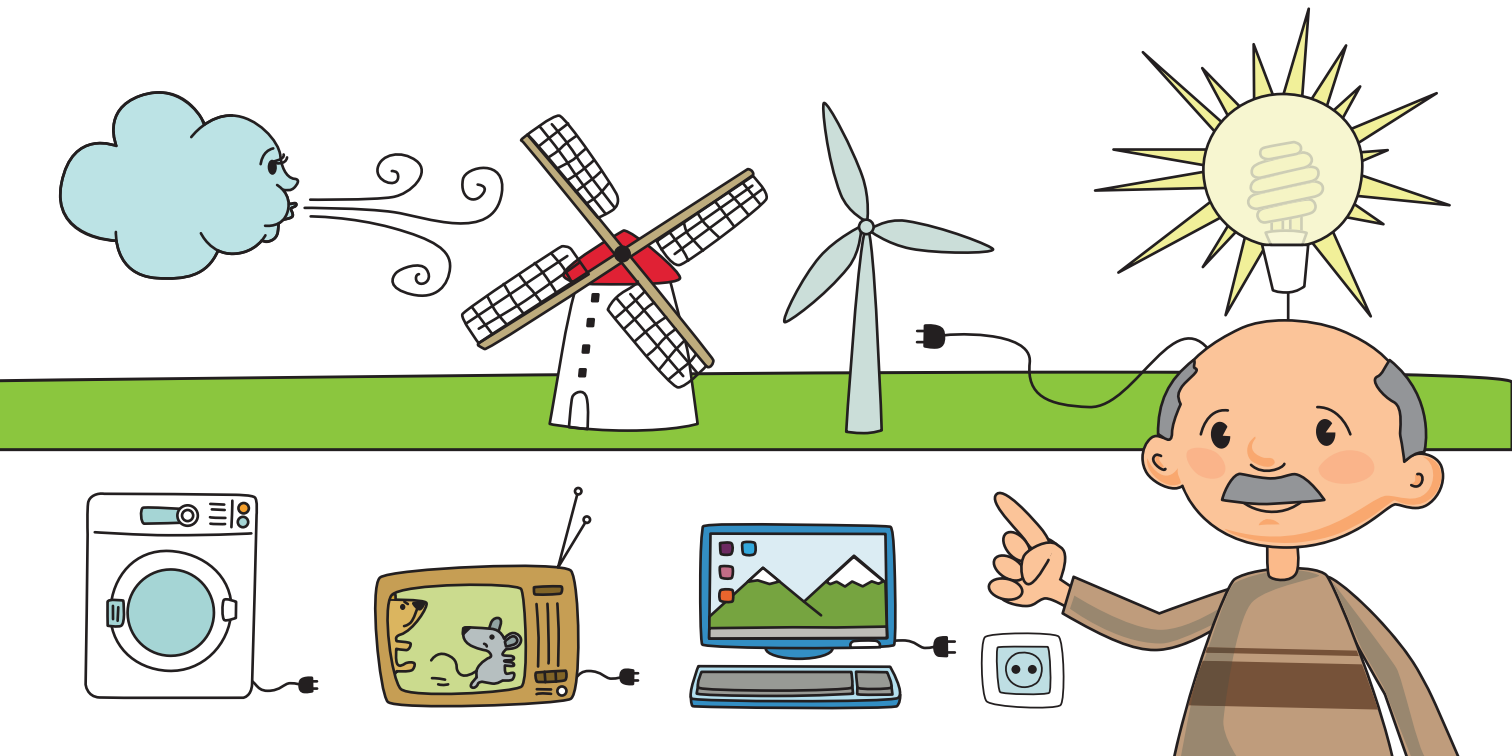
búzát. A szél olyan boldog volt, hogy éjjel - nappal forgatta a malmocska lapátjait.

Gondolta is a gazda, hogy talán kihasználhatná a jó szelet. S mivel ez egy igen okos gazda volt, hamar rájött, hogy **a szél erejével akár megtermelheti a háza fenntartásához szükséges áramot is**. Először így világította be a házat, majd később erre a rendszerre kötötte rá a hűtőszekrényt, és a többi, árammal működő berendezést is.

Így nem sokkal később már egy nagyon **takarékos, kedves ökoházat** működtetett a farmon. A környékről sokan jártak a gazdához tanácsot kérni, aki a gyermekeivel együtt szívesen segített mindenkinek.

Így volt, mese volt, és biztosan igaz is volt. Ha a gyerekek fel nem nőttek volna, az én történetem is tovább tartott volna.

A NAGY RÁVILÁGÍTÁS

A sűrű, sötét erdő egyik eldugott zugában működött Szarka Szilárd fogadója. Érdekes, hogy miért épp egy ilyen távoli és sötét helyen talált otthonra a kis vendégház, ugye? De nem ok nélkül építette pont oda Szilárd ükapja. Annak idején azért választották ezt a távoli pontot, hogy tökéletes nyugalmat teremthessenek a szállóvendégeknek.

Az állatok büszkék voltak arra, hogy a világ összes kerekdőjének egyik legjobb szállodája éppen az ő erdejükben található, de nem volt mindenki boldogsága felhőtlen. A panzió ugyanis rengeteg **áramot** fogyasztott, és a nagy fényáradat, amivel természetes fényforrás nélkül működni kényszerült, rettenetesen zavarta a kis szentjánosbogarakat.

Ezek a kis teremtmények ugyanis rendelkeznek egy csodálatos képességgel, ami elengedhetetlen az életükhöz, viszont ez a tulajdonságuk az erős lámpafénynél sajnos mit sem ér. A szentjánosbogarak éjjeli rovarok, ezért hogy megtalálják egymást, és tudjanak tájékozódni, **fényt bocsátanak ki magukból**. Ezt a természetes irányjelzést és kommunikációs lehetőséget rombolják porig Szarka Szilárd óriási reflektorai, amiket a vendéglőjének megvilágítására használ.

A bogarak felkeresték Szarka Szilárdot, hogy elmondják neki a bánatukat. A madár azonban hajthatatlan volt, ragaszkodott a megvilágításhoz.

A szentjánosbogarak vezetője, Bogár Benő végső elkeseredésében az erdő őrzőjéhez, a jótündérhez fordult segítségért. **Tündér Titanilla** híres volt igazságosságáról, és most is azt tette, amit a szíve diktált. Tudta, hogy ebben a kérdésben nem dönthet egyedül, csak a közösség teremthet

békét a felek között. Titanilla összehívta hát az erdő lakóit, akik szépen, sorjában leültek a tisztáson: először Medve anyó érkezett, majd a Nyúl testvérek, aztán a Mókus család, később pedig sorban az őzikék, a baglyok, Róka Roli, Ganajtúró Geréb, és természetesen Szarka Szilárd, valamint Bogár Benő vezetésével a **szentjánosbogarak százzezrei.**

A jótündér megnyitotta a tanácskozást.

Felszólalt a szarka, aki nem is palástolta zaklatottságát: „Én vagyok ennek a kuckónak a gondnoka. Ha lekapcsoljátok a villanyt, nem látszik majd a kuckó, nem találunk ide a látogatók, és én elveszítem az állásom, és a családom megélhetését. Ha ugyanis **munkanélküli** leszek, nem lesz miből etetni a fiókáimat. Értsétek meg, elengedhetetlenül fontos, hogy teljes fényárban működjön tovább a panzió.” A róka helyeselt, a többiek hallgattak.

Ezután a szentjánosbogarakat szólította a tündér.

– Nekünk az életünk a tét, mert ha világos van, nem látszik pislákoló fényünk.

Kicsi bogarak vagyunk, nem tudjuk túlvilágítani a fényes izzókat. Ha nem látszunk, elveszítjük az egyik legfontosabb tulajdonságunkat.

Az állatok nem tudták, mitévők legyenek. Értették Szarka Szilárd érveit, de a kis bogaraknak is igazuk volt. Ó, jaj, hogy oldják fel ezt az ellentétet? Lehet, hogy mégis kevesek egy ilyen fontos döntés meghozatalához?

Tündér Titanilla elgondolkozott, és pár pillanat múlva **mosolyra húzódott a szája**.

– Azt hiszem, én tudom, hogy mi lehetne a megoldás. – mondta békésen.

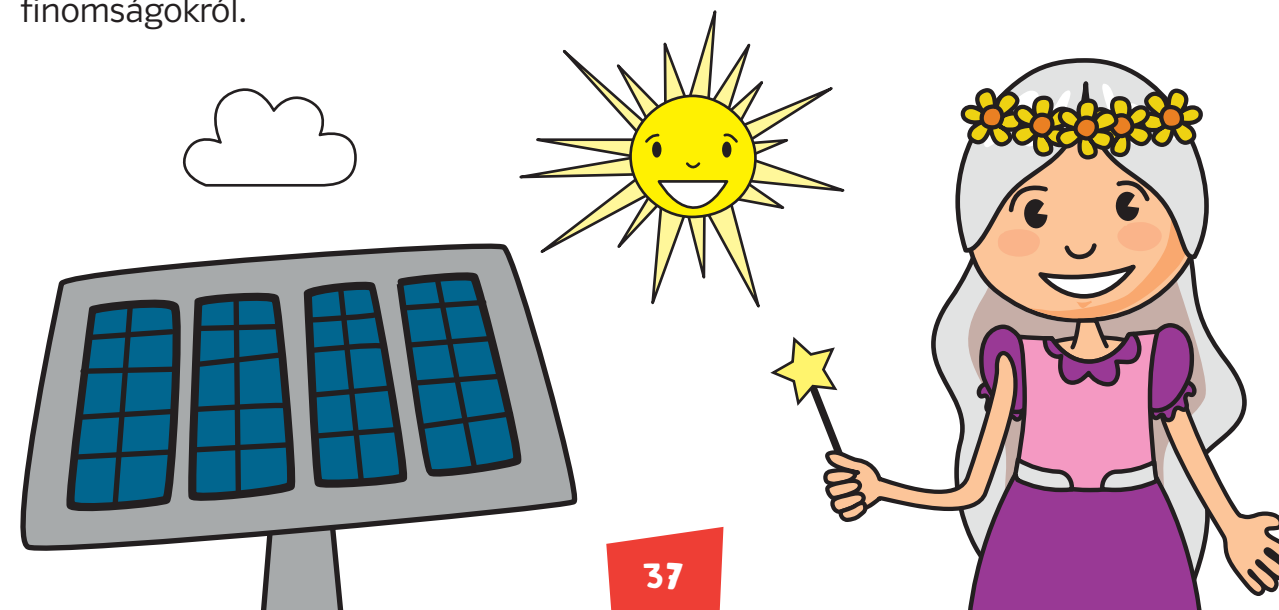
– Nézzetek föl az égre! Itt a tisztáson a nap nagy részében világos van. Szilárd, igazán kialakíthatnál itt is egy napozó rétet a vendégeidnek. Szerintem szeretnék ezt a szép, új környezetet. Esténként pedig, amikor a szentjánosbogarak fénye kigyúl, engedd, hogy ők világítsanak neked és azoknak a családoknak, akik nálad

szállnak meg. Lefogadom, hogy táncukért még több látogató érkezik majd ide.

Az állatok láthatóan megkönnyebbültek, és már mindannyian mosolyogtak. Szilárd és Benő pedig jó csattanósan egymás kezébe csaptak.

– A megegyezések jutalmául **varázsolok nektek egy napelemet** is a tisztásra, hogy soha ne maradjatok fény nélkül, és az erdőtöket is védjük. – tette hozzá Titanilla, aki nagyon büszke lett az állatokra, hogy rájöttek, ha mindannyian engednek, és egy kicsit máshogy állnak a dolgokhoz, akkor az egész közösség boldogabb lesz.

Rátaláltak a mindenkinek megfelelő megoldásra. Ha **odafigyelnek egymásra**, és nemcsak saját érdekeiket védik, akkor az egész közösség képes lesz fejlődni. Ennek öröme estére nagy mulatságot rendeztek, ahol természetesen a szentjánosbogarak világítottak a sötétségben, és Szarka Szilárd gondoskodott a finomságokról.

A VÍZCEPPEK ÉS A VÍZERŐMŰ

Vízceppecske vagyok. A születésemre nem emlékszem, de arra igen, hogy milyen csodálatos volt meglátni ezt a világot. Ha hiszitek, ha nem, kereken **ezer éves** vagyok, sok utat megjártam már, sok szomorú dolgot láttam, de nagyon sok érdekeset és vidámat is.

Az egyik, talán éppen a legelső kalandomról mesélek most nektek. Ekkor még fiatal vízcsepp-ifjonc voltam, új volt nekem szinte minden, így azt sem tudtam, hogy mi az az eső. De szerencsére a hozzám hasonló cseppecskék elmagyarázták. Eleinte egy hatalmas barnaság (ma már tudom: a föld) tetején voltunk szétszórta, kisebb-nagyobb kupacokban, tócsákban. Először csak néhányan a tócsa tetejéről, majd egyre többen és gyorsabban változtatták meg alakjukat és repültek fel, párologtak el a levegőben.

Az elején csak **érdeklődve néztem**, hogy mi történik körülöttem, de mikor éreztem, hogy egyre gyengül, majd teljesen elmúlik az összetartó erő köztem és társaim között, kezdtem kétségbe esni.

Mi lesz velem? Miért történik ez? Hova kerülök, ha felröppenek? Szerencsémre egy mellettem igyekvő társam felvilágosított, hogy semmi baj nem lesz, most pára formájában felszállunk a felhők közé, hogy **belőlünk is felhő legyen**. Majd csapadékként lehullunk a földre, és a legjobb az egészben, hogy eközben az égvilágon semmi bajunk nem esik majd.

Valóban így történt, de állításával ellentétben, sajnos én egy kicsit megütöttem magam, mikor földet értem. Voltak társaink, akik gyorsan sodródó vízfolyásba kerültek. Örültem neki, hogy ez nem velem történt, de a talajon gurulva, csordogálva hamarosan mi is a folyóban találtuk magunkat. Hosszú ideig csak eseménytelenül sodródtunk, de egy éles kanyar után a távolban már nem láttam tovább az utat.

Ekkor az ijedtség és a kíváncsiság egyszerre öntötte el a testem. Odáig az út mintha órákba telt volna, pedig alig lehetett pár perc. Társaim közül többen közömbösen megjegyezték: „**Egy vízerőmű**. Itt is van? Nem is emlékeztem!”, viszont én meglepetten kérdeztem, hogy vajon mi is lehet az, amit ők ilyen félvállról vesznek, mégis olyan érdekfeszítő látványt nyújt nekem.

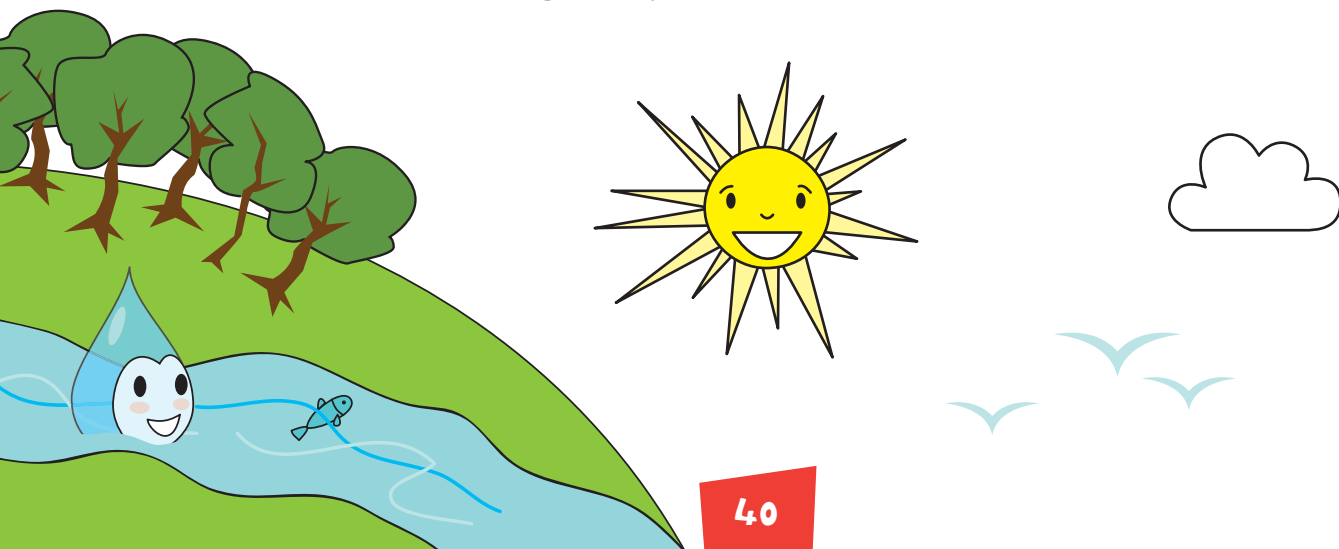
Egy okosabb társam, mondhatni túl okos, kicsit okoskodó fajta, beszámolót tartott nekem a víz fontosságáról, és a vízerőmű működéséről.

Elmondta, hogy víz nélkül nincs élet, hogy a földet kék bolygónak hívják, és éppen a víz az, ami a kék színt kölcsönzi neki. Azt is elmesélte, hogy a folyót felduzzasztják, és a lezúduló víz energiáját **elektromos árammá alakítják át**. Sok-sok adatról is beszélt, de azok számomra bár nagyon érdekesek, mégis túl bonyolultak voltak. Közben az arcára tekintve észrevettem, hogy az előadást ő sokkal jobban élvezte, mint én, de nem is bántam, mivel végre megtudtam, mi is az a vízerőmű.

Boldog voltam, mert azt éreztem, hogy teszek valami fontosat. Megtudtam, hogy az emberek **a mi segítségünkkel tudnak áramot fejleszteni**, s ha én nem lennék itt, és nem vetném le magam a mélybe a többi társammal együtt, akkor bajban lennének, mert nélkülünk sokkal kevesebb energia termelődne.

Ma már persze tudom, hogy számtalan módszerrel lehet még áramot fejleszteni, de hatalmas öröm számomra, hogy én, aki csak egy kis jelentéktelen vízcseppecske vagyok, hozzájárulhatok ahhoz, hogy az emberek egy **TISZTA ÉS FENNTARTHATÓ** világban éljenek.

AZ EGYFEJŰ SÁRKÁNY MESÉJE

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy egyfejű sárkány, aki boldogan éldegélt magában. Egy fázós, hideg téli éjszakán be akart fűteni, de hiába ment szénért a bányába, **elfogyott a készlet**. Nem tehetett mást, fogta hát a sátorfáját, és új tájakra indult abban a reményben, hogy talál szenet, és új otthonra lel. Bejárta a kerek erdőt, az egyik domb mögött találkozott egy háromfejű sárkánnyal, akinek elpanaszolta a bánatát.

- Elfogyott a szenem, nagyon fázom, annyira, hogy már nem tudok tüzet okádni sem. Nálad meleg van? - kérdezte a háromfejűt.
- Igen, mert én olajjal fűtök. A domb mögött feltört az olaj, azt használom. Gyere, lakj nálam! - válaszolta amaz.

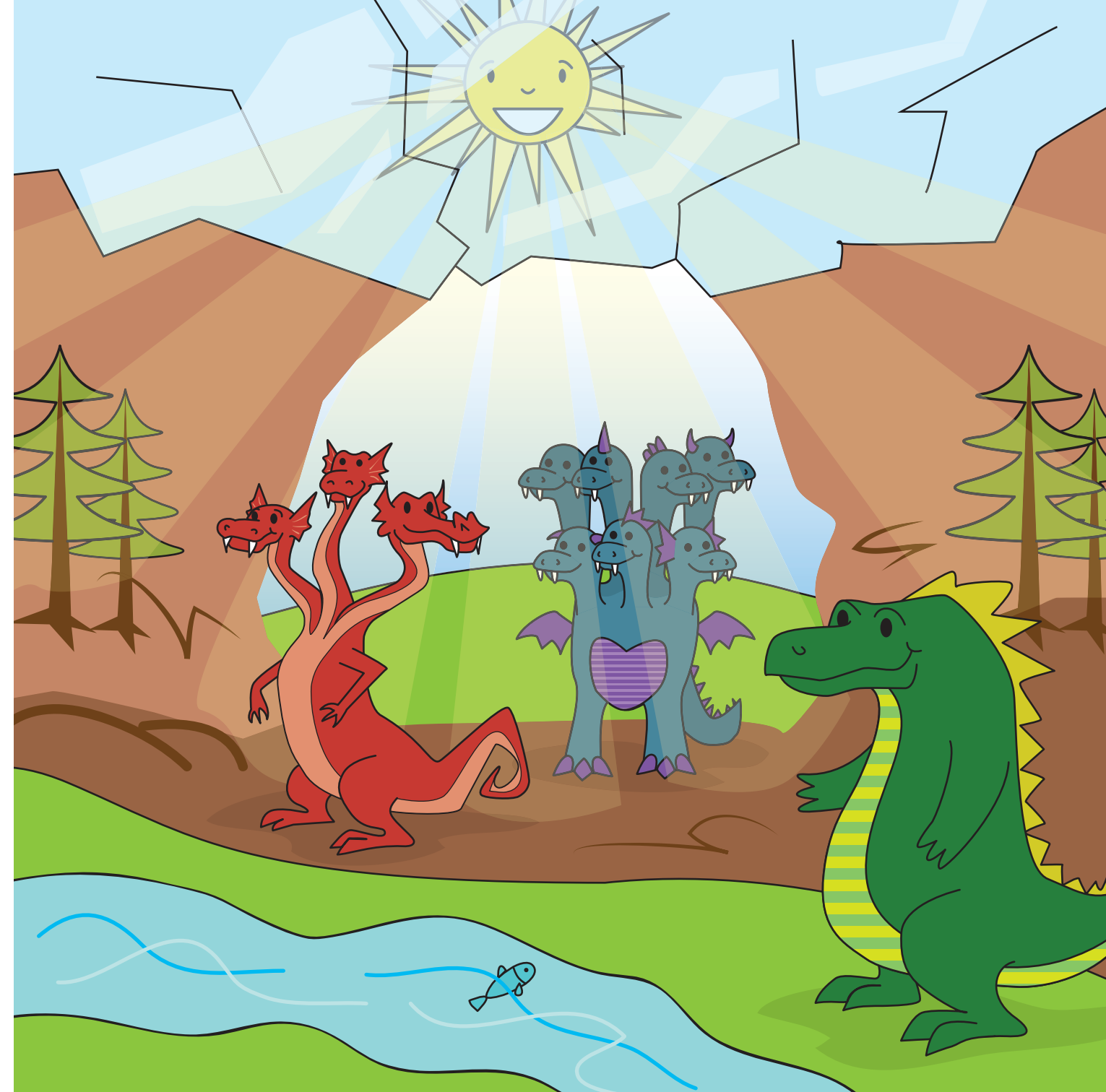
Nagyon boldogan éltek kettescskén, sokat nevettek együtt, sok tél következett egymás után, de egyszer csak egy zúzmarás reggelen hiába próbáltak begyűjtani, **nem volt már egy csepp olajuk sem**. Tanakodtak, hogy mitévők legyenek, nagyon fáztak, és éhesek is voltak. Útra keltek hát, immáron ketten repültek át az Óperencián. Az Óperenciás tenger túlpartján, az Üveghegy lábához érkezve megláttak egy nagy tüzet. Hamarosan előkerült a hétfejű sárkány, aki elmondta nekik, hogy ő a **kimeríthetetlen gázzal fűt**. Meghívta látogatóit, hogy éljenek vele, aminek az Egyfejű és a Háromfejű nagyon megörült.

Boldogan éltek volna **a világ végéig**, ha észre nem veszik, hogy a gáz lángja már csak pislákol. Megijedtek, mert elképzelésük sem volt, hogy mi lesz, ha egyszer végleg elalszik a meleget adó láng. Titkon érezték, hogy baj lesz, de még akkor sem takarékoskodtak. Sütöttek, főztek állandóan, versenyeztek egymással, hogy ki tud nagyobb lángot fújni. Egészen addig pazaroltak, amíg egyik nap már nem sikerült egyiküknek sem. Tanakodtak, mitévők legyenek. Rájöttek, hogy mindent elpazaroltak: a szenet, az olajat, a gázt. Feléltek mindent, és nem gondoskodtak utánpótlásról. Ijedten néztek fel az égre, ahonnan melegen rájuk mosolygott a Napocska, és megihletődtek.

Gondolkozni kezdtek, hogyan vehetnék hasznát a **Nap melegének**. Elindultak bóklászni, hátha találnak valami megoldást, eszükbe jut valami hasznos dolog. Barangolás közben rábukkantak egy üvegtetejű barlangra, amit a Nap kellemesen átmelegített. A festői környezetben a sziklák között sebes folyású patak rohant, amit fenyvesek és lombos erdők szegélyeztek.

Nagyon megtetszett nekik ez a környezet. Volt minden, ami a kényelmüket szolgálta, kellemesen érezték magukat itt. Beköltöztek hát, **kihásválták a Nap, a szél és a víz adta lehetőséget** a szükséges energia megteremtésére.

Így volt, mese volt, talán igaz sem volt.

AZ ENERGIAMANÓ

Volt egyszer egy kisiú, akit **Energiafogyasztó Elemérnek** hívtak. Ahogy a nevéből is kitűnik, igazi kis energiapazarló volt. Kivétel nélkül mindenhol égve hagyta a lámpát, amerre csak járt a lakásban, a hősugárzót mindig a maximumra állította, és természetesen a vízcsapot is folyton-folyvást folyatta.

Történt egyszer, hogy amikor éppen lefeküdt, megjelent a szobájában az **ENERGIAMANÓ**. A kis manó azt mondta Elemérnek, azért jött el hozzá Energiaországból, hogy megmutassa neki, hogy hogyan kell okosan, takarékoskodva, energiatudatosan élni, mert már hozzájuk is eljutott a híre a nagy pazarlásának.

Elemér alig hitt a szemének, mert még soha nem látott semmilyen manót, pláne nem energiával foglalkozót, ezért kis félelemmel, de azért érdeklődéssel követte őt Energiaországba. Ahogy megérkeztek, Elemér csodálkozva nézett szét, és mindent alaposan szemügyre vett. Észrevette, hogy szinte mindenhez újrahasznosított anyagot használnak az épületeken, és az összes tetőn ott csillog a **NAPELEM**.

Sétálni indultak a főutcán, hogy Energiamanó mindent megmutathasson a kisiúnak, amikor egy szempillantás alatt **elējük ugrott két rendőrmánó**. Nem véletlenül toppantak oda az energiarendőrök – felismerték ugyanis Elemért: ő az a kisiú, aki arról híres, hogy pazarolja az energiát, ami itt Energiaországban szigorúan tilos.

A rendőrmanóknak így több se kellett, a megszeppent kisfiút azonnal fogták, és **bevitték a rendőrségre.**

Szegény Energiamanó megszólalni sem tudott ijedtében, hiszen nem akart ő rosszat, nem ezért hozta ide Elemért, de tenni semmit nem tudott, csak állt, és meredten figyelte, ahogy elviszik a kisfiút.

Nem tudta, mitévő legyen, hiszen Elemér valóban törvénysértőnek számít Energiaországban, de aztán eszébe jutott, hogy ha a kisfiú bebizonyítja, hogy megbánta a sok pazarlást, és megígéri, hogy mostantól rendesen viselkedik majd, akkor talán kiengedik a zárkából egy szóbeli figyelmeztetéssel. Összeszedte minden bátorságát, és elment a rendőrségre. **Beszélőt kért a rettegő kisfiúval.**

– Ne haragudj, Elemér, nem tudtam, hogy itt akár börtönbe is kerülhetsz, én csak meg szerettem volna neked mutatni, hogy ha tudatosabban élsz, akkor nem csak a környezeted véded, de a szüleidnek is spórolsz. – szipogta a megrettent manócska.

– Jó nagy bajba kerültem miattad! Hogy jutok haza? – kérdezte a kisfiú vádlón.

– Na, ha már itt tartunk, nem is miattam kerültél bajba, azt, hogy most itt ülsz a dutyiban, csak magadnak köszönheted! **– REPLIKÁZOTT** a Manó.

– Magamnak? Hogyhogy magamnak? Hát én akartam idejönni? Én jól elszórakoztam a kényelmes lakásunkban, ahol mindig jó meleg van, és sok fényes izzó világít, nem ilyen sötét és nyirkos, mint az a zárka, amibe bedugtak engem a te országodban. – dühöngött Elemér.

– Jó-jó, nyugodjunk meg mindketten. – kerekedett felül az érzelmein a Manó. Azt hiszem, a legjobb, amit tehetünk, ha higgadtan végiggondoljuk, hogy milyen lépéseket tehetünk. És ha már helyzetünkből adódóan kénytelenek vagyunk gondolkozni, akkor talán te is beláthatnád, hogy **nem volt jó az, ahogy eddig éltél.** Mindig csak a pazarlás, a nemtörődömség. Még épp időben találkoztunk... – próbálta enyhíteni a hangulatot a manó.

De Elemér nem engedett: – Miért, mi lett volna, ha folytatom a kényelmes életemet? Semmi.

– Elemér, egy picit, csak egy icipicit próbálj meg koncentrálni, és pár lépéssel távolabbról szemlélni a dolgot. Ha mindenki úgy élne, mint te, akkor egy idő után **kiapadnának az energiaforrások,** és ott állnánk ivóvíz, áram és minden nélkül.

Fáznánk, éhesek lennénk, nem tudnánk meggyógyítani bennünket az orvosok, de még mesét sem tudnánk nézni a tévében. Ezt szeretnéd? Vagy hajlandó vagy egy picit enyhülni, és megígérni a rendőröknek, hogy legalább egy kicsit **odafigyelsz arra, hogy hogy bánsz az energiával?** Ha ez utóbbit választod, szerintem nem bánod meg. De cselekedj belátásod szerint! – ezzel a Manó fogta magát, és kiment a szobából.

Elemér ott maradt egyedül. Nem értette, hogy miért történik vele mindez, nem szerette, hogy a szüleitől távol van, egyedül, és ilyen nehéz kérdésekben kell döntést hoznia. Arra gondolt, hogy mit tanácsolna apa és anya, ha itt lennének. Mindig azt mondják, hogy okos enged, számár szenved. Lehet, hogy az lenne a legjobb,

ha belátná, hogy **fontos az energiatudatosság**, és akkor szépen elengednék?
De ha utána nem így él, akkor megint ide kerül. Nehéz vajon odafigyelni, hogy ne pazaroljon? Mostantól akkor már csak erről szól majd az élete?

Elemér teljesen összeomlott, és úgy érezte, ez a kérdés meghaladja a döntési képességét. Tudta azonban azt is, hogy hamarosan reggel lesz, és ha nem otthon ébred, anyja és apja nagyon megijed. Nem volt tehát más hátra, vett egy nagy levegőt, és szólt az őrnek.

- Bocsánat, kedves... **ŐRMANÓ ÚR!** - kezdte kissé idegesen Elemér.

- Szeretnék beszélni valakivel a szabadon engedéséről... Khm... Lehet esetleg?
- Persze, kisfiú. Akár velem is. Mit szeretnél mondani? - mondta meglepően kedvesen az őrmanó.

A nem várt nyitottságra Elemér is felbátorodott: - Szeretnék haza menni a szüleimhez. Gondolkodtam, és azt hiszem, hogy meg tudom ígérni, hogy figyelni fogok arra, hogy **Jobban vigyázzak az energiára**.

- Nocsak, ez jól hangzik. - mondta a manó. Mit teszel majd, hogy ne pazarold? - tette fel a fogós kérdést.

Elemér nyelt egyet, és mivel nem igazán tudta, hogy mit jelent az energiatudatosság, viszont hazudni nem akart, mert tudta, hogy akkor ide kerül vissza újra, minden szavára nagyon ügyelt.

- Nos. Nem tudok sokat az energiatudatosságról, úgyhogy nem szeretnék olyat mondani, amit nem tudok betartani. De azt megígérem, hogy ha hazajutok, akkor **megkérdezem a szüleimet**, hogy mit lehetne tenni, és igyekezni fogok, hogy be is tartsam ezeket a szabályokat. - mondta Elemér, és közben rettenetesen izgult.

Legnagyobb meglepetésére az őrmanó szája széles mosolyra húzódott, és megölelte Elemért.

- **Szuper vagy, Elemér!** Nagyon örülünk, hogy ilyen okos és fejlődőképes kisfiú vagy! Bárcsak mindenki ilyen lenne, mint te, akkor nem lenne veszélyben a természet, és ezáltal végső soron az emberiség jövője. De még nem késő, ha te és a barátaid mind odafigyeltetek arra, hogy hogyan éltek, a Föld energiaforrásai még

sokáig kiszolgálják majd az emberek igényeit. Most pedig menj, és ígéretedhez híven tegyél meg mindent annak érdekében, hogy minél többet megtudj az energiatudatosságról.

Elemér szóhoz sem jutott a meglepetéstől. Kihámozta magát az őрманó öleléséből, és elindult ki az épületből.

A rendőrőrs előtt megpillantotta Energiamanót, aki a járda szélén üldögélt, arcát a tenyerébe temetve. Elemér szelíden megfogta a vállát.

- Itt vagyok, Energiamanó. Segíts hazajutni, mindjárt reggel lesz.
- Elemér! De jó, hogy kint vagy! Ezek szerint megegyeztetek, hogy odafigyelsz mostantól? - lelkesedett a szabadulás, és a jövőbeni odafigyelés miatt is Manó.
- Igen, igyekszem **okosabban bánni** mindennel. De most nagyon elfáradtam, kérlek, segíts hazajutnom. - mondta a kisiú, és látszott rajta, hogy nagyon álmos már.

Biztonságosan hazaértek Elemér otthonába. Elemért megijesztette a kaland, de most megtanulta a leckét. Figyelt mindenre, mindenből csak annyit használt, amennyire feltétlenül szüksége volt, okos, takarékos fiú lett belőle.

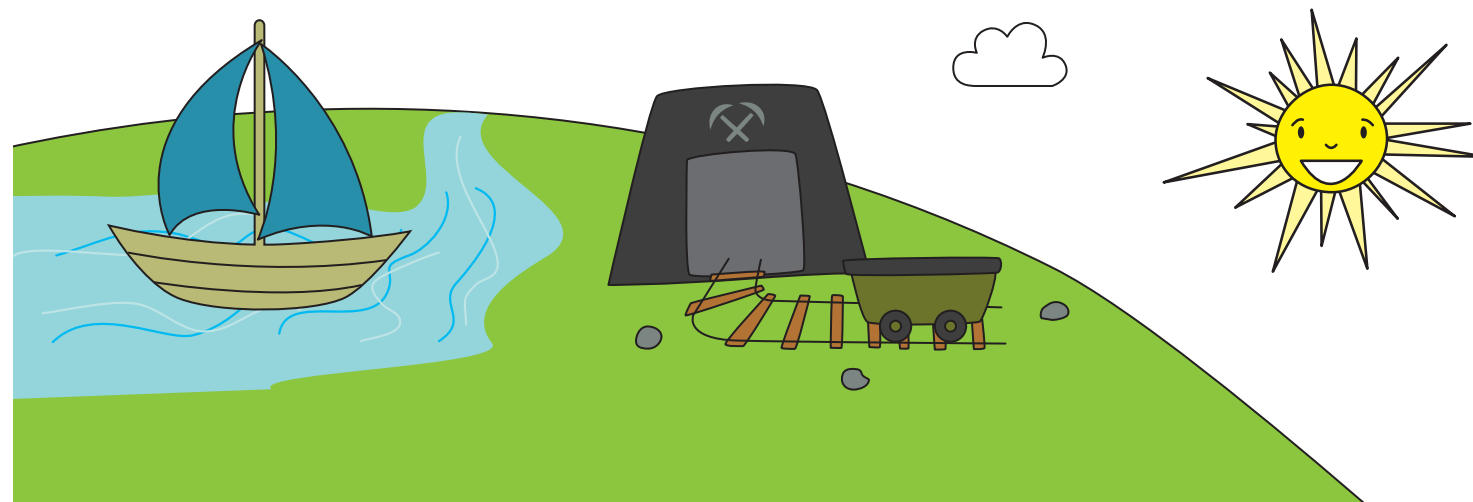
Egyszer csak rápillantott a tanszereire, és meglátta a névváltozást. Energiafogyasztó Elemér helyett, **ENERGIATAKARÉKOS ELEMÉR** volt a füzetére írva. Időközben egyre többször jött hozzá látogatóba Energiamanó, aki az idők során a legjobb barátja lett. Ezen túl együtt takarékoskodtak, a pazarlásnak nyoma sem maradt.

ENERGIAMESE

Egy szép napsütéses napon **ENERGIA PETI** elindult sétálni. Útját egy gyors folyású patak keresztezte. Át szeretett volna kelni rajta, de sehol sem talált hidat vagy gázlót. Ekkor egy csendesen ringatózó vitorlás hajót pillantott meg.

Gondolta, mi baj lehet abból, ha kipróbálja? Miután felszállt, és kényelmesen elhelyezkedett, a feltámadó szél belekapott a vitorlavászonba, és **egyenesen egy bányához repítette a kis hajót.** Energia Peti élvezte a csendet, amit csak a patak zúgása és a természet hangjai törtek meg.

Egyszer csak sóhajtozásra lett figyelmes. Meglátta a bányászokat, és beszélgetésbe elegyedett velük. Megtudta, hogy hetek óta tanácstalanok, csak ülnek, és azon gondolkoznak, hogy mi történhetett a szénnel, hogyan fogyhatott el? Peti tudta a választ, mert emlékezett rá, hogy az iskolában sokat mesélt erről a tanító néni.

Lekuporodott a bányászok közé, és mesélt nekik a **megújuló és a meg nem újuló energiaforrásokról**. Elmondta, hogy a szén a nem megújuló energiaforrások közé tartozik, hiszen nagyon sok idő alatt válik széné a szén a Föld mélyén, miközben az emberek energiaigénye egyre csak nő. Ráadásul ezek az erőforrások károsíthatják is a környezetünket, hiszen sok esetben például a szenet égetik el erőművekben

ahhoz, hogy elektromos áramot állíthassanak elő, és **a szén égésekor az egészségre káros anyagok kerülnek a levegőbe.**

De a bányászok leginkább mégiscsak azért voltak búsak, mert ha nincs bánya, nincs szén, nincs munka. Ezért néhányan úgy döntöttek, hogy **továbbállnak**.

Peti így felajánlotta, hogy elviszi őket a tengerhez, mert a kisfiú tudta, hogy a tengerből kőolajat termelnek ki. Ott viszont sajnos kétségbeesetten hallották, hogy a kőolajkészlet is fogytán van. Nem volt más választásuk, mint az utolsó lehetőségként megkeresni a sivatagban a földgázmezőket. Hosszú út vezetett odáig, de sajnos ott sem jártak sikerrel.

Ekkor Peti felkiáltott: – Ne búslakodjatok! Ettől a naptól kezdve használjuk azokat az energiatípusokat, amelyek mindig kéznél vannak.

A szél mindig fog fújni, a Nap még sokáig süt, a patak vize még sokáig gyorsan csobog. Ezeket nevezzük **MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOKNAK**.

A bányászok megörültek az egészségesebb élet lehetőségének, és azt is tudták, hogy munkájukra más formában ugyan, de biztosan sokáig szükség lesz még az energiatermelésben, legyen az akár a számukra újdonság, megújuló energiatípusokkal kapcsolatos munka.

Energia Peti pedig még hosszan és nagy-nagy örömmel mesélt nekik **szélerőművekről, napkollektorokról, vízerőművekről**.

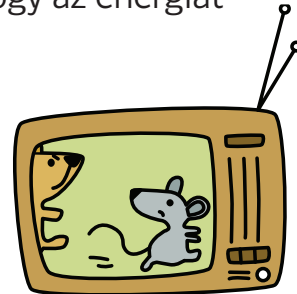
LUSTA MANÓK

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy bolygó, amit csak **manók** és **tündérek** népesítettek be. Ezen a bolygón mindenki szeretett dolgozni, és békében éltek egymással a népek.

A manók a tudományokkal foglalkoztak, a tündérek pedig a bolygó tisztaságával. Mivel nagyon jól végezték a dolgukat, a bolygó neve nem is lehetett más, mint **TISZTASÁG**.

A nyár igen forró volt ezen a bolygón, ezért a manók feltalálták a ventilátort, melynek működéséhez napenergiát használtak. Egyikük rájött, hogy az energiát nem csak a ventilátor működtetésére lehet használni.

Feltalálták hát a tévét, és ezentúl szüntelenül csak azt nézték. Olyannyira belefeledkeztek a sok mesébe, hogy elfelejtettek dolgozni járni, és teljesen ellustultak.

Az egyik faluban már az összes manó lusta lett **három kismanó kivételével**. Ennek a három manócskának egyáltalán nem tetszett ez az egész, úgy gondolták, hogy semmi jóra nem vezet, ha senki nem dolgozik, és mindenki csak a tévé előtt kuksol.

Ők tele voltak kalandvággyal, élettél, nem is értették, hogy mit lehet állandóan azon a villogó dobozon bámulni, mikor száz és száz kaland vár mindenkre a természetben.

Elhatározták, hogy valamilyen úton-módon **megszabadítják az ellustulástól a manók népét**. Gondolkodtak, hogy mit lehetne tenni, de hiába, nem jutottak előre a megoldásban.

Az egyik nap találtak egy régi térképet, ami a bolygó bölcséhez vezetett. De vajon ki lehet az a bölcs tudós? Kisvártatva erre is megtalálták a választ, hiszen a térkép sarkába egy nagy sas volt karcolva. Hát persze! Kiskorukban a legtöbb mese a **NAGY SASRÓL** szólt, aki a Tisztaságon élt a manókon és a tündéreken kívül, de még sosem látták.

Arra is emlékeztek, hogy az egyik mesében azt olvasták, hogy ha egyszer találkozol a sassal, meg kell fejtened egy találós kérdést, majd miután kitaláltad, a Sas teljesíti egy kívánságodat. A három manó elindult hát felkeresni a gyönyörű madarat.

Mikor odaértek a tisztásra, a következő kérdést látták meg a falba vésve: **Sziklaszirten tanyázik, levegőben vadászik. Csőre horgas, karma nagy, magas égről le-lecsap. Szeme éles, nincs hibája, ő a madarak királya.**

Nem is kellett sokat töprengeniük, **azonnal rájöttek, hogy ez csak a sas lehet.** Ahogy kimondták a sas szót, egyből megnyílt a nagy kőfal, és a csodás állat odújában találták magukat.

A Sas, bár nagyon félelmetesnek tűnt, kifejezetten **kedves hangon** szólt a manókhoz.

- Miben segíthetek nektek, gyerekek? - kérdezte szelíden

A három barát elmagyarázta, hogy mivé lett az egykor boldog bolygó, és a Sas megígérte, hogy **segíteni fog.**

- De hogyan tudsz segíteni nekünk? - kérdezte kíváncsian az egyik manócska.

- Sajnos nem árulhatom el a titkomat, de **ha bíztok bennem,** hamarosan megoldódik a problémátok! - mondta sejtelmesen a hatalmas madár.

A manók megköszönték a segítséget, és elindultak haza. Maguknak is csak félénken vallották be, de valami konkrétabbra számítottak, valami látványosra, így nem is igen hittek abban, hogy bármi is változhat a faluban.

De hát **lássatok csodát,** mire hazaértek mindenki újra szorgalmasan tette a dolgát! Ráadásul a feladataik elvégzése után **még maradt egy kis idejük tévénézésre is.**

A három kismanó örökké barátságban maradt a Sassal, s **boldogan éltek,** míg meg nem haltak.

FÁZÓS MESE

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagy királyság. Az öreg királynak volt három leánya. Amikor eladósorba kerültek, az öreg király adományozott nekik egy-egy kastélyt. A legidősebb szénnel, a középső olajjal, a legkisebb földgázzal fűtött a palotájában.

Telt múlt az idő, egyre hidegebb telek jöttek. A királylányok észrevették, hogy évről évre többet kell fűteni, és tudták, hogy kevés a fűtőanyaguk. Rettenetesen elbúsult az öreg király, amikor megtudta, hogy leányai fáznak.

Kihirdette, hogy annak adja leányait, akik segítségére lesznek a kastélyok energiaellátásában. Meghallotta ezt a szomszéd király, akinek pedig három fia volt. Azt kérte tőlük, hogy fogják be az energiatermelésbe a napot, a vizet és a szelet.

A három királyfi boldogan vállalta a próbatételt. **Nap királyfi**, a Nap erejét hívta segítségül. **Víz királyfi** összesítette a folyók és tengerek erejét. **SZÉL KIRÁLYFI** a szelet mozgósította a szélérőműben. Hamarosan a három kastélyt, és a hozzá tartozó épületeket meleg és fény árasztotta el. Lett is ám nagy öröm!

A király boldogan adta leányait az okos királyfiknak, hetedhét országra szóló lakodalmat csaptak. Ma is boldogan élnek abban a tudatban, hogy ha **okosan gazdálkodnak az energiával**, akkor soha többé nem kell fázniuk.

GYULÁNTÚL

Áron egy ragyogóan napos reggelen **GYULÁNTÚLON** ébredt fel. Nem is emlékezett rá, hogy valaha is hallott volna erről a helyről. De szerintem nem csak ő nem tudott róla – közületek valaki valaha hallotta már ezt a nevet?

Gyulántúl egy **különleges hely** volt. A házak óriási tejesdobozokból voltak a megszokott egyszerű tömblakások helyett. Áron saját szobája is egészen máshogyan nézett ki, mint eddig: az ágya ugyan rendkívül kényelmes volt, más viszont nem is nagyon volt benne. Üres volt a szobája, mint ahogyan a házban sem találkozott senkivel. Az emberek mintha nem is léteztek volna.

Gyorsan elfutott megkeresni a legjobb barátját, Bencét. Ment, mendegélt az utcán, ahol sok **szép virágot, zöldellő fát** látott, de Bencét sehol sem találta. Kétségbeesetten keresgélte tovább, amikor valaki megkocogtatta a hátát. Áron hátranézett, és egy hozzá hasonló magasságú, mosolygó, kék szemű, barátságos tekintetű fiú nézett vissza rá, aki bemutatkozott neki:

– Engem Somának hívnak, tudok valamiben segíteni? - kérdezte

A 11 éves Áron először megmukkanni sem mert, de azután nekibátorodott.

– Te itt laksz?

– Hát persze, hogy itt lakom. De mint látom, te nem. Körbevezesselek? - kérdezte Soma, aki közben morgott magában: na, már megint egy eltévedt bárányka...

Áron mindezt nem hallotta, így megörült a felajánlásnak és megköszönte, hiszen nagyon szerette volna, ha végre kiderül, hogy mi történt szeretett városkájával.

Elindultak a főúton, ahol Áron, nagy meglepetésére, egyetlen autót sem látott, viszont annál több kerékpárral közlekedő suhant el mellettük.

Az út mentén szebbnél szebb virágok nyíltak, a fűnek el nem mondhatóan csodálatos zöld színe volt, de úgy általában az egész tájon csak **ámulni-bámulni** lehetett.

Elsétáltak a **tejesdoboz-kinézetű** házak, és az **újrahasznosított újságpapírból készült játszóter** mellett, majd kicsivel később egy fantasztikus rét mellett is elhaladtak. Egész úton beszélgettek, nevetgéltek, az idő azonban gyorsan telt, sötétedni kezdett.

- Csodálatos ez a hely! Bárcsak ilyen helyen lakhatnék! - mondta Áron.
Úgy látszik, mostanra Soma is megennyhült, mert egészen lelkesen kiáltott fel:
- Gyere, aludj nálam! Mesélek neked erről a városról.

A két fiú Somáék felé vette az irányt. Már egészen besötétedett. A vacsoraasztalon a kalács társaságában egy gyertya volt, Soma ezt gyújtotta meg lámpa helyett. A félhomályban kellemes fénye volt, **Áron otthon érezte magát.**

Soma mesélni kezdett:

- A legelejéről kezdem, hogy mindent megérts. Régen nem volt itt minden ilyen szép, mint most. Az utcákat szemét uralta, a lámpák folyton égtek, a tévé állandóan be volt kapcsolva, akkor is, amikor senki nem nézte. Egy ember sem járt gyalog vagy biciklivel, mindenki csak autóval közlekedett. Az állatokat sem kímélték, a fákat pedig kivágták még több papírért. **Minden rosszul működött.**

- Akkor mostanra hogyan lett ilyen gyönyörű ez a hely? - kérdezte Áron.
- Várj, várj! Várd ki, amíg elmesélem, csak utána kérdezz! - intette türelemre Soma, majd folytatta.

- Szóval a mérhetetlen sok rossznál tartottam. Amikor már a Napnak sem volt kedve felkelni, szerencsére az emberek rádöbbenek, hogy az **energiapazarlással és környezetszennyezéssel a saját lakhelyüket teszik tönkre.**

Sok-sok mindenben változtattak: az ablakokat **hőszigeteltre** cserélték, a fűtési rendszer **geotermikus** lett, ezzel energiát takarítottak meg. A szemetet is csökkentettük, de ami mégis van, azt **szelektíven** gyűjtjük, és a lehetőségeink szerint **újrahasznosítjuk.**

Autóval a városon belül senki sem járhat már. A fákat védjük, mint ahogyan az állatokat is. És ez a sok törődés nagyon látványos eredményeket hoz, a környezet meghálálja, és napról-napra szebbnél szebb itt minden. A csodás rétek, a sok fa, virágok, patakok. A Nap is szépen ragyog. A meggondolatlan környezetszennyezésből átgondolt környezetvédelem lett.

- Én is itt akarok lakni. Olyan jó itt minden, és az emberek is kedvesek! -
Áradozott Áron.

- Ide sajnos nem költözhetsz, de odafigyeléssel, tanulással te is lehetsz környezetvédő! Sok embert rávehetsz, hogy csatlakozzon hozzád, és akkor a te világod is ilyen szép lesz! - felelte Soma.

Ekkor Áron felébredt. Kiderült, hogy **az egészet csak álmodta.**

- Nem lehet, hogy ilyen hely még nem létezik! Akkor az én városom lesz az első! - gondolta magában.

Áron még aznap elmesélte az álmát a legjobb barátainak, és **környezetvédő csoportot alapítottak.** Sokan csatlakoztak hozzájuk, és apró lépésekkel, de elkezdték a csodálatos munkát.

Először szemetet szedtek a szüleikkel, majd a **szomszéd néni** is segített, végül már a fél város csatlakozott. Áron városa elindult az úton, hogy olyan ragyogó legyen, mint Gyulántúl. Ez volt a kezdeti cél, de Áron fejében már rengeteg terv született arról, hogyan lesz ilyen majd az egész ország. Egy ilyen elszánt kisfiúnak, és a hozzá csatlakozóknak pedig minden sikerülhet ám!

Sok sikert Áron, mi is csatlakozunk hozzád!

Ha mindnyájan odafigyelték a környezetetekben történő dolgokra, akkor ez a mese valósággá válhat!

PAPI MESÉJE

Papi a cseresznyefa alatt ült a hintaszékében. Odahúzott magához, és beleültetett az ölébe. Megkérdezte, hogy mondjon-e egy mesét. Én persze azonnal igent mondtam.

Izgatottan vártam, hogy mikor kezd már mesélni, de mikor ránéztem, láttam, hogy **elaludt.**

De ki ne aludt volna el egy virágzó cseresznyefa alatt a kényelmes hintaszékében ülve, miközben simogatja az arcát a tavaszi szellő? Annyira kíváncsi voltam a mesére, hogy fel kellett ébresztenem. De nem akárhogyan ám, hanem úgy, hogy **belefűjtam a fülébe.** Felriadt, leesett a nagy kerek szemüvege az orráról a hasára, amitől mindketten elnevettük magunkat. Papi nem haragudott rám, tudta, hogy sosem akarnék neki rosszat.

Nyújtózkodott egyet, majd elkezdte mesélni a történetet egy nagyon különleges helyről, a **takarékosság bolygójáról.**

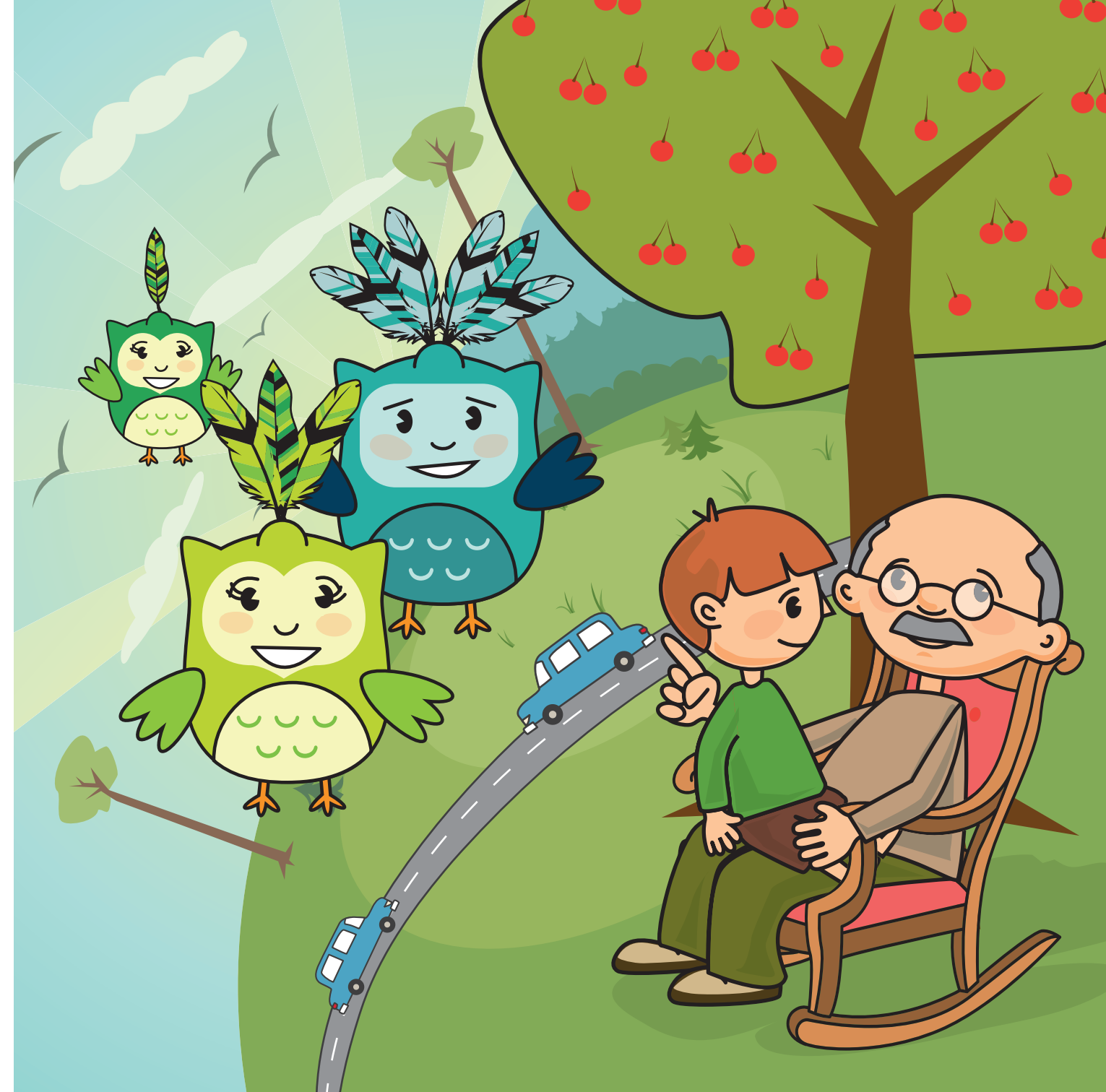
Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy bolygó nagyon messze a Földtől, a neve Kronosz. Ez egy olyan takarékos, tiszta világ volt, ahol nincs büdös autó, csak környezetkímélő, vízzel működő kék színű autók róják az utakat. Ott nincs szmog a gyárkémények miatt, mert egy gömb elnyeli a füstöt.

Különleges fák élnek a felszínén, olyan hihetetlenek, hogy ha meglocsolják vízzel, a nagyságuk megtízszereződik, hasonlóan a mesebeli égig érő fához. Gyors növekedésük lehetővé teszi, hogy mindenkinek árnyat nyújtsanak. A hegyekből eredő folyók vize olyan ásványi anyagokat és tápláló kis részecskéket tartalmaz, ami az ott élő fajok élelmiszerellátását is biztosítja.

Az emberek **TISZTELIK A KÖRNYEZETÜKET**, nem szemetelnek, és vigyáznak, hogy semmiből ne vegyenek el többet, mint amennyire szükségük van. Pénzük nincs, csereberélnek egymással szükségletük szerint.

Már a kinézetük is különleges! A fiúk tollazata zöld színű, a lányoké pedig kék. A fejükön van egy kis bűbszerű koronájuk. A bűb magassága és ékessége jeleníti meg a korukat és a társadalmukban betöltött szerepüket. Minél okosabb és segítőkészebb valaki, annál **ékesebb és nagyobb a bűbja**. Szavak nélkül is értik egymást, **testbeszéddel** kommunikálnak.

Hallgattam volna még órákig a különös történetet, de Papi ismét elaludt. Remélem, hogy tovább álmodja a történetet, és legközelebb elmeséli nekem. Így hát, kedves olvasó, rád bízom a mese befejezését! Csűrjed-csavarjad a legjobb belátásod szerint, csak arra vigyázz, hogy el ne aludj közben!

PAZARLÓ PETI ÉS AZ ENERGIAMANÓ TÖRTÉNETE

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kisfiú, akit **PAZARLÓ PETINEK** hívtak. Egy nap Peti szülei elmentek otthonról, és a kisfiú egyedül maradt a lakásban.

Unalmában bekapcsolta a tévét, azután a számítógépet is. A szobába besütött a nap, ezért leeresztette a redőnyt, de így meg túl sötét volt, úgyhogy felkapcsolta az összes villanyt. Így, ni! Fényárban úszott a lakás.

Aztán meg rágcsálnivalóra vágyott, ezért a mikróban pattogatott magának kukoricát.

De kicsit melege is lett, úgyhogy a légkondit is elindította, biztos, ami biztos. Persze az ablakot nem csukta be, hiszen a redőny úgyis lent van.

Egyszer csak sötétség támadt az egész házban. Peti nagyon megijedt. Keresni kezdte az okot, és jól sejtette, hogy talán **a rengeteg elektromos berendezés terhelhette túl a rendszert.**

De mivel kicsi volt, és még nem történt ilyen vele egyedül, nem tudta, hol van a **villanyóra.** Amikor nagy nehezen megtalálta, a sötétből egy halk hang szűrődött ki.

– Szervusz, Péter! Én vagyok az Energiamanó. Folyton a vezetékekben szaladgálok, és most nagyon elfáradtam, mert te **túl sok mindent kapcsolál be egyszerre.**

Ráadásul nem először, és természetesen ismét feleslegesen.

Peti először mukkanni sem mert, de később megemberelte magát, és megkérdezte:

– Most akkor mit tegyek?

A manó így válaszolt:

– Ha legközelebb csak annyi elektromos eszközt fogsz használni, **amennyi valóban szükséges,** akkor újra világosságot varázsolok neked.

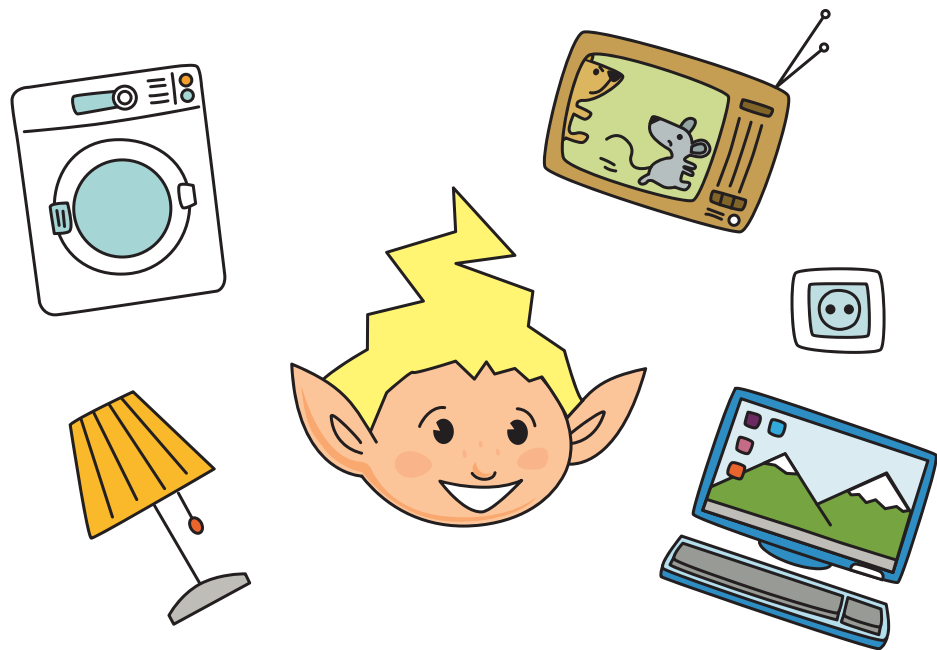

Peti elgondolkodott, és így válaszolt: – Ha odafigyelek, akkor ezt az ígéretemet **mindig be tudom majd tartani**. De ha van ötleted, hogy mire kell leginkább figyelni, azért áruld majd el.

A Manó elmosolyodott, és mivel nem volt ő gonosz manó, megígérte Petinek, hogy **segít neki megtanulni a helyes energiahasználatot**.

És Peti cserébe be is tartotta az ígéretét. Attól a naptól kezdve Pazarló Petiből, okosan gondolkodó, **TAKARÉKOS PETI** lett.

Az Energiamanó pedig nagyon örült Peti szavahihetőségének, megváltozott, felelősségteljes, **ENERGIATUDATOS** viselkedésének.

MÉRŐ BENŐ KALANDJA

Sziasztok! **MÉRŐ BENŐ** fogyasztásmérő vagyok. A gazdám **Trehány Lajos**. Kíváncsiak vagytok, hogy miért hívják így? Elmesélem nektek, hogyan telnek a napjaink, és a végére magatoktól is rájöttök, hogy mivel szolgált rá erre a kifejező névre.

A gazdám – korán kelő lévén – azzal kezdi a napot, hogy minden helyiségben, ahol jár, felkapcsolja a villanyt. De le már persze nem...

Közben a konyhában felteszi a teavizét melegedni. De fedőt persze nem rak a teafőzőre... Sokszor, és indokolatlanul sokáig forralja a vizet, így **sok vizet és elektromos energiát pazarol**.

Lakásunk tele van állandóan készenléti állapotban lévő készülékkel: tévé, rádió, DVD-lejátszó és még sorolhatnám napestig. Nem kapcsolja ki őket, így sok-sok kicsi energiafogyasztással nagyon sokat pazarol.

Én meg folyton csak izzadok, forgok-morgok ebben a sok pazarlásban. Rengeteget gondolkodtam azon, hogyan lehetne **KIKAPCSOLÓDNOM**. Felhívtam hát Okos Mérő barátomat, hogy adjon tanácsot, hogy vicceljük meg úgy Trehány Lajost, hogy tanuljon belőle.

Okos barátom, mint ahogyan a neve is mutatja, kiváló energiamegtakarító, és abban is nagyon gyakorlott, hogyan szoktassa rá a lakótársait az energiatakarékos viselkedésre. Meg is beszéltük, hogy éjjel fogok „energialeckét” adni Trehány Lajosnak.

Szóval múlt éjjel, mikor mély álomba szenderült, bekapcsoltam a teaforró alatt a főzőlapot, a forró víz pedig úgy sípolt a kannában, mint egy gőzmozdony sípja. Gazdám álmából felriadva, nem tudván hol van, megijedt. Közben felváltva kapcsolgattam a világításokat fel-le, és be-ki az elektromos készülékeket.

Aztán ahogy Forgó Morgó édesapámtól tanultam, hangos morgásokkal ijesztgettem tovább Trehány urat. Gazdám nem tudta mire vélni a dolgot, azt hitte **boszorkányság áldozata**, és térden állva könyörgött, hogy hagyják őt békén a rossz szellemek.

Az elektromos készülékek működéséből végül rájött, hogy a műsort figyelmeztetésül kapta, így megfogadta, hogy ezentúl figyelni fog arra, amit csinál, és **csak annyi energiát fog használni, amennyire szüksége van.**

Reggel, mikor felkelt, már figyelt a lámpákra, és minden másra is a környezetében. Nagy meglepetésemre munkájából hazaérve lecserélte az izzókat energiatakarékosakra, és semmilyen készüléket, de még a telefонтöltőjét sem hagyta bedugva.

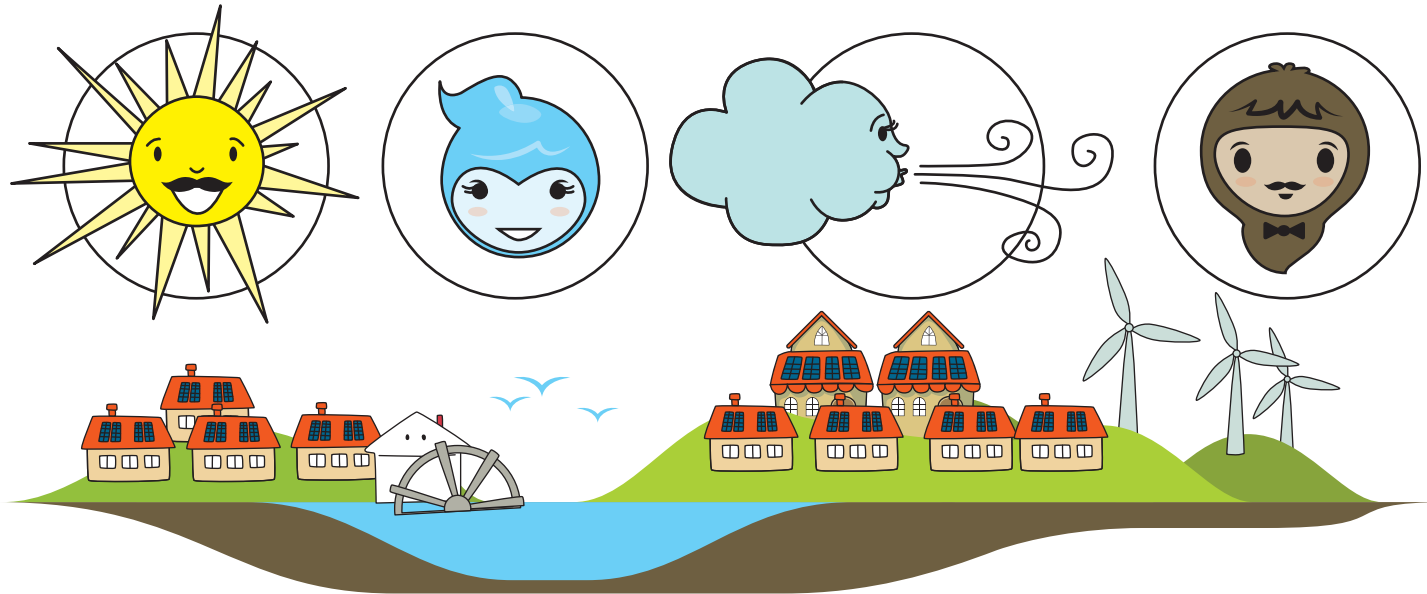
Okos Mérő barátom a gazdám azóta **TAKARÉKOS LAJOSNAK** hívja, de lássuk be, rá is szolgált erre a névre.

MESE A MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOKRÓL

Egyszer volt, hol nem volt, a **BIOMASSZA** hegyeken túl, ahol a kurta farkú kismalac köszönt túr, volt egyszer egy falu. Ebben a faluban minden embernek gáztűzhelye volt, szénnel fűtöttek, rengeteg energiát használtak, sokat pazaroltak.

De hát mi mást tehettek volna, ha egyszer nem is hallottak soha **energiatakarékosságról, környezettudatosságról, fenntarthatóságról?**

A nagy tudatlanságban-nemtörődömségben energiakészleteik kifogytak. Tanácstalanságukat látva Föld anyja úgy döntött, hogy segít nekik energiát keresni.

Elment Szél anyához szélenergiáért, Víz anyához vízenergiáért.

Szél anyja meghajtotta a szélmalom kerekét, Víz anyja a vízimalmot, és segített árapály energiatermeléssel is.

Meglátogatta **Biomassza apót** is, aki **hőt termelt** a falunak. **Nap apától Fényt kért,** és kapott is.

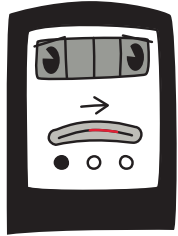
A Tenger fivérek a hullámok energiájával segítettek.

Útja végeztével visszament a faluba, és elmondta a falu népének, hogy hogyan kell energiatudatosan élni. Meghallgatták Föld anyja szavát, és megértették, hogy a nagy pazarlással nagyon sokat ártanak, és nem csak saját maguknak.

Azóta a falu lakói megtanulták a leckét, és **energiatakarékos, környezetkímélő életet élnek.** Mára már mindenki tudja, hogy a földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön, tehát ennek szellemében kell élnünk.

VILLANY VIKTOR KALANDOS ÚTJA

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy villanyóra. Villany Viktor volt a neve. Az állandó pörgéstől megfájdult a feje, és egész nap szédült.

Elindult hát az energiacsökkentő úton szerencsét próbálni, hátha talál valakit, aki gyógyírt tud a bajára.

Ment, mendegélt, egyszer csak találkozott Csap Csabával.

- Jaj, drága barátom, képzeld el, éjjel-nappal pörgök, forgok, pihenni nem tudok, ezért nagyon fáj a fejem, és szédülök. Gyógyírt keresek a bajomra. - mondta neki, amint megpillantotta.

- Én pedig éjjel-nappal sírok, csöpög a könnyem állandóan. Már vízköves a szűrőm is. Én is segítséget keresek. Veled tarthatok? - kérdezte amaz.

- Igen, menjünk együtt! - ajánlotta Viktor.

Továbbmentek, mendegéltek, találkoztak Ablak Artúrral.

- Jaj, drága barátom, képzeld el, éjjel-nappal pörgök, forgok, pihenni nem tudok, ezért nagyon fáj a fejem, és szédülök. Gyógyírt keresek a bajomra. - mesélte el Artúrnak is Viktor.

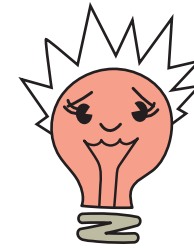
- Én pedig éjjel-nappal sírok, csöpög a könnyem állandóan. Már vízköves a szűrőm

is. Én is segítséget keresek. - kontrázott Csabi.

- Már lekopott a festék rólam, annyit csapkodott a szél, sose csuknak be rendesen.

Veletek tarthatok? - osztotta meg velük bánatát Artúr.

- Igen, menjünk együtt! - javasolta ismét Viktor.

Továbbmentek, mendegéltek, találkoztak Égő Évával.

- Jaj, drága barátnőm, képzeld el, éjjel-nappal pörgök, forgok, pihenni nem tudok, ezért nagyon fáj a fejem, és szédülök. Gyógyírt keresek a bajomra. - mondta Évának is a már jól ismert mondatot Viktor.

- Én pedig éjjel-nappal sírok, csöpög a könnyem állandóan. Már vízköves a szűrőm is. Én is segítséget keresek. - kesergett ismét Csabi.

- Már lekopott a festék rólam, annyit csapkodott a szél, sose csuknak be rendesen. - mesélte el újra Artúr.

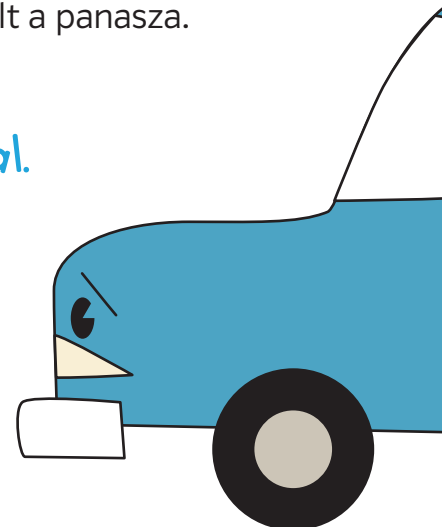
- Olyan forró vagyok, már soha nem pihenhetek, nem hűlhetek le. Veletek tarthatok? - vágta rá Éva, aki nagyon örült, hogy végre megértő fülekre talált a panasza.

- Igen, menjünk együtt! - javasolta újfent Viktor.

Továbbmentek, mendegéltek, találkoztak Autó Antival.

- Jaj, drága barátom, képzeld el, éjjel-nappal pörgök, forgok, pihenni nem tudok, ezért nagyon fáj a fejem, és szédülök. Gyógyírt keresek a bajomra. - mesélte az új fiúnak Viktor.

- Én pedig éjjel-nappal sírok, csöpög a könnyem állandóan.

Már vízköves a szűrőm is. Én is segítséget keresek. – hangzott Csabi panasza ismét.
– Már lekopott a festék rólam, annyit csapkodott a szél, sose csuknak be rendesen. – szólalt meg Artúr.

– Olyan forró vagyok, már soha nem pihenhetek, nem hűlhetek le. – pityergett ismét Éva.

– Mindig hörög a tankom, mert a gazdám a szomszédba is velem jár, csak falom a benzint, és pufog a kipufogóm, szennyezem a levegőt. Veletek tarthatok? – kérdezte reménykedve Anti.

– Igen, menjünk együtt! – felelte a kis csapat.

Továbbmentek, mendégéltek, már rájuk is sötétedett. Egyszer csak fényt láttak, és **egy zöld óvodát pillantottak meg.** Gondolták, itt majd találhatnak valakit, aki segít a bajukon. A folyosó félhomályában **találkoztak Csibész Csongival,** aki elkerekedett szemmel kérdezte:

– Hát ti kik vagytok?

– Villany Viktor vagyok. Képzeld el, éjjel-nappal pörgök, forgok, pihenni nem tudok, ezért nagyon fáj a fejem, és szédülök. Gyógyírt keresek a bajomra.

– Csap Csaba vagyok. Én pedig éjjel-nappal sírok, csöpög a könnyem állandóan. Már vízköves a szűrőm is. Én is segítséget keresek.

– Ablak Artúr vagyok. Már lekopott a festék rólam, annyit csapkodott a szél, sose csuknak be rendesen.

– Égő Éva vagyok. Olyan forró vagyok, már soha nem pihenhetek, nem hűlhetek le.

– Autó Anti vagyok. Mindig hörög a tankom, mert a gazdám a szomszédba is velem jár, csak falom a benzint, és pufog a kipufogóm, szennyezem a levegőt.

– Tudsz rajtunk segíteni? – kérdezték kánonban.

– Én nem tudok – mondta őszintén Csongi – de **szólok az óvó néninek,** ő mindent meg tud oldani...

Hogy hogyan segített az óvó néni? **TALÁLJÁTKI,** meséljétek tovább a mesét!

FENNTARTHATÓ VÁROS

- Petikém, gyere, indulunk a Nagyihoz! - hallotta halványan Anya hangját Peti, de valami egészen más kötötte le a figyelmét.

- Peti, minden unokatestvéred ott van már a Nagyiéknál a kertben, te meg még mindig a szőnyegen hasalsz - mondta Apa egy kissé türelmetlenül.

De Peti szinte nem is hallotta a szülei hangját, ugyanis **ÉPPEN TERVEZETT**. Mások azt gondolják, hogy csak játszik a kockáival, de ő tudta, hogy ez valami sokkal több.

Álmodott egy várost, és elhatározta, hogy meg is építi. Az egész akkor kezdődött, amikor a tanító néni arról mesélt, hogy vannak olyan ipari városok, ahol a gyárak annyi káros anyagot engednek a levegőbe, hogy nem lehet ellátni a tér egyik végéből a másikig, és az embereknek fehér maszkban kell járniuk. És hogy rengeteg ember él olyan városokban, ami csak betonból áll, sehol nincs egy park vagy egy játszótér, ahol a gyerekek jól érezhetik magukat a fák árnya alatt a jó levegőn.

Peti városa már egészen szépen alakult, hónapok óta dolgozott rajta. A fél szobát betérítette, és a kislány nagyon büszke volt, hogy mindent úgy tervezett meg benne, hogy a lehető legjobban kihasználja a természet adta lehetőségeket, és ezzel védje

is az emberek egészségét. Peti már kicsi kora óta tudta, hogy ha nagy lesz, mérnök lesz, és városokat tervez majd az embereknek.

- Kicsim, mit csinálsz ilyen elmélyülten, nem is hallod, hogy beszélünk hozzád? - szakította meg Peti gondolatmenetét egy kedves hang. Anya volt, aki ott guggolt Peti városának ajtó felőli csücskénél és büszkén nézte őt.

- Anya, nézd, **a városom milyen szépen fejlődik!**

Látod, hogy milyen szuper dolgok vannak benne? Vannak parkok itt és ott, és ez is az lesz majd, de még ott nem tartok.

Az áramot napelemekkel termelik, mert így sokkal olcsóbb és nekem jobban is tetszenek a házak a napelemekkel és kollektorokkal.

Hallottam, hogy vannak **SZÉLERŐMŰVEK** is, remélem, Apa elmeséli majd, hogy hogy működnek. És nézd, itt kanyarog a bicikliút, hogy mindenki biztonságban elérjen a nagymamájához akkor is, ha nem kocsival megy – hadarta büszkén a kisfiú.

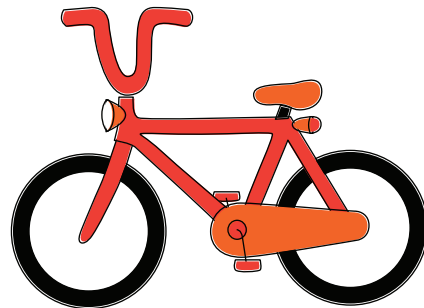
– És Apa a múltkor azt is javasolta, hogy legyenek **szelektív hulladékgyűjtő** szigetek, mert a szelektív hulladékgyűjtőbe dobott műanyag palackokból egy óriási gyárban virágcserepeket készítenek. Anya, ez nagyon izgalmas!

Közben Apa is felbukkant az ajtóban, és képtelen volt haragudni Petire, bár tudta, hogy valószínűleg a többiek a Nagyi árnyas kertjében már a sütinél tartanak.

– Peti, ha most végre elindulunk, este majd

ELMESÉLEM A SZÉLERŐMŰVEK MINDEN TITKÁT!

Mit szólsz? – mondta nevetve Apa, és már tette is a nagy lelkesedésben egészen kipirult Peti fejére a biciklis bukósisakot.

Az otthon melege, a megfőzött finom étel a családi asztalon, egy mese olvasásához szükséges kellemes lámpafény, a bekapcsolt halk zene, a gépekben tisztára mosott ruháknak és edényeknek friss illata – az energia mindannyiunk életének alapja. De rajtunk is múlik, hogy a Földünk meddig tud még nekünk adni éltető erőforrásokat. **Közös felelősségünk, hogy a fiatal generációk kezébe olyan tudást adjunk, melynek birtokában képesek lesznek majd felelősen élni a rendelkezésre álló természeti erőforrásokkal.**

Rajtunk múlik, hogy gyermekeinknek már természetes legyen a megújuló energiaforrások használata, hogy képesek legyenek felismerni és kihasználni minden olyan lehetőséget, ami környezetbarát módon segíti a modern életet, hogy figyeljenek az energia takarékosagra, ne pazaroljanak és fenntartható megoldásokat alkalmazzanak. A ma gyermekei lesznek a jövő családanyái és családapái, pedagógusai és mérnökei.

Adjunk hát meg nekik minden tudást, hogy felelős társadalmat építhessenek majd már az ő unokáiknak.

Kedves Szülők, kedves Pedagógusok!

Az E.ON vállalati felelősségvállalásának egyik kiemelt programja **az EnergiaKaland oktatási program**, ennek a legkisebbeknek szóló része az EnergiaKuckó. Hisszük, hogy a játékos nevelés, a mese ereje valódi szemléletformálásra képes, hogy a programban résztvevő gyerekek életre szóló tudással és élménnyel gyarapodnak foglalkozásainkon.

Az ország különböző részeiben élő óvodapedagógusok és tanítók határtalan fantáziával és nagy szeretettel alkották meg képzéseinken azokat a meséket, amelyekből ezt a mesekönyvet is összeválogattuk, melyben **számos vidám és elgondolkodtató történetben** olvashatunk a megújuló és hagyományos energiaforrásokról, a környezettudatosságról és az energiatakarékosságról. De nem csak a felnőttek tudnak mesélni – ezt bizonyítják azok a különleges történetek, amelyeket gyerekek küldtek az **E.ON meseíró pályázatára** helyet kapva ebben a mesekönyvben.

„Biztos vagyok abban, hogy a gyerekek szeretni fogják az Energiamanót és a többi szereplőt. Nagy örömmel ajánlom az energiameséket azoknak, akik felelősen akarják segíteni az ifjú nemzedék energiatudatossá, környezettudatossá válását!”

Dr. Bátorfiné Jeles Anna

Közoktatási szakértő

e.on